

Bosna i Hercegovina
Vijeće ministara
Jedinica za koordinaciju ekonomskih
istraživanja i implementaciju
Srednjoročne razvojne strategije BiH

Bosnia and Herzegovina
Council of Ministers
Unit for Economic Policy Planning
and Coordination of the Implementation
of the BiH Mid-term Development Strategy

Bosna i Hercegovina Ekonomski trendovi

Januar – Mart 2006

Financed by EU

Jedinica za ekonomska istraživanja
Maj, 2006

■ SADRŽAJ

1. REALNI SEKTOR	11
2. JAVNE FINANSIJE	13
3. INFLACIJA	17
4. VANJSKI SEKTOR	21
5. DIREKTNA STRANA ULAGANJA	25
DODATAK	27

Lista skraćenica:

BAM	- Bosanska konvertibilna marka (medunarodni standard ISO 4217)	PB	- Platni bilans
BD	- Brčko Distrikt	PDV	- Porez na dodanu vrijednost
BDP	- Bruto domaći proizvod	PIF	- Privatni investicijski fond
BDV	- Bruto dodana vrijednost	PKF	- DFID-ov projekt za jačanje upravljanja javnim rashodima
BIFX	- Indeks Sarajevske berze	RS	- Republika Srpska;
BiH	- Bosna i Hercegovina	SASE	- Sarajevska berza
BIRS	- Indeks Banjalučke berze	SB	- Svjetska banka
BLSE	- Banjalučka berza	SIPA	- Državna agencija za istrage i zaštitu
CBBH	- Centralna banka Bosne i Hercegovine	SMTC	- Standardna medunarodna trgovinska klasifikacija
CIPS	- Direkcija za implementaciju CIPS projekta	SOR	- Srednjoročni okvir rashoda
DFID	- Odjel za međunarodni razvoj Ujedinjenog Kraljevstva	SRS	- Srednjoročna razvojna strategija
DOB	- Dokument okvirnog budžeta	SVF	- Statistika vladinih finansiјa
DSU	- Direktna strana ulaganja	TAMP	- Projekt za modernizaciju poreske administracije
EC	- Evropska komisija	UIO	- Uprava za indirektno oporezivanje
EU	- Evropska unija	2005K1	- prvi kvartal 2005
FBiH	- Federacija Bosne i Hercegovine	2005P1	- prvo polugodište 2005
ICM	- Indeks cijena na malo	g/g	- stopa rasta koja odražava promjenu u odnosu na isti period prethodne godine
ICP	- Indeks cijena proizvoda	k/k	- stopa rasta koja odražava pomjenu u odnosu na prethodni kvartal
ITŽ COICOP	- Klasifikacija proizvoda i usluga prema namjenama potrošnje	m/m	- stopa rasta koja odražava promjenu u odnosu na prethodni mjesec
ITŽ	- Indeks troškova života	M0	- Rezervni novac
JR UIO	- Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje	M1	- Transakcijski novac
MFI	- Međunarodne finansijske institucije	M2	- Novac u širem smislu
MMF	- Međunarodni monetarni fond	MKM	- milioni KM
MVTEO	- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	QM	- kvazi novac
OMA	- Odjeljenje za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje		

SAŽETAK

Ovaj izvještaj je zasnovan na podacima za BiH iz prvog kvartala 2006. godine i njegov sadržaj je usmjeren na aspekte koji u navedenom kvartalu iskaču iz trenda ili su od posebnog interesa iz različitih razloga. Tabele u priloženom Dodatku sadrže širok spektar podataka za prvi kvartal 2006. godine, kao i podatke za 2005. godinu. Tabela *Glavni indikatori* pokriva period od 2001. do 2005. godine tako da čitalac na jednom mjestu može steći uvid u ekonomsku situaciju i dugoročne trendove razvoja Bosne i Hercegovine. Sveobuhvatniju sliku makroekonomske situacije u BiH dali smo u prethodnom izdanju EPPU-a - *Godišnji izvještaj ekonomskih trendova za 2005. godinu*, koji se može preuzeti na internetu (http://www.eppu.ba/pdf/epru_april_lat_web.pdf).

Podaci o **industrijskoj proizvodnji** ukazuju da u prvom kvartalu 2006. godine "stvari idu uobičajenim tokom". Proizvodnja je rasla približno istom stopom kao i u datom periodu 2005. godine: rast je iznosio skoro 10 odsto. Došlo je do nekih promjena u industrijskim podsektorima: ubrzan rast rудarstva i eksplotacija kamena anulirao je negativne efekte blagog usporavanja rasta preradivačke industrije, koja ima daleko najveći udio u ukupnoj industrijskoj proizvodnji.

Broj osoba koje su registrovane kao nezaposlene u BiH je visok i, što je još zabrinjavajuće, u porastu je tokom posljednjih godina. U skladu sa ovim trendom, broj nezaposlenih je bio veći nego prethodne godine, prelazeći cifru od 500.000 u prvom kvartalu 2006. godine. Međutim, gledano iz kratke vremenske perspektive ne postoji dokazi da je uvođenje poreza na dodanu vrijednost (PDV) moglo izazvati dodatno povećanje nezaposlenosti. Naime, ako posmatramo prosječnu mjesečnu stopu rasta, nezaposlenost je rasla 0,4% u prva tri mjeseca 2006. godine, što predstavlja mnogo manji rast u odnosu na rast u istom periodu 2005. godine (1 odsto).

PDV je predstavljao centralno pitanje u prvom kvartalu 2006. godine i diskusije o ovom novom poreznom sistemu su daleko od toga da budu završene. Sa tehničkog, **fiskalnog**, kao i institucionalnog aspekta, čini se da je uvođenje PVD-a bilo uspješno. Stvarni broj preduzeća koja su se registrovala za PDV je daleko veći od očekivanog broja registrovanih obveznika, što je doprinijelo jačanju Uprave za indirektno oporezivanje (UIO). Najveći dio ovih preduzeća je uspio da se prilagodi novom sistemu. Prihodi od indirektnog oporezivanja porasli su sa 687 miliona KM (2005 K1) na 906 miliona KM (2006 K1), ili 32%. Ovo je u skladu sa iskustvima drugih zemalja (Hrvatska, Srbija) nakon uvođenja PDV-a. U prvom kvartalu 2006. godine, državna i entitetske vlade su usvojile budžete za 2006. godinu, u okviru kojih najznačajniju karakteristiku predstavlja povećanje budžeta Institucija BiH, kao odraz prebacivanja nadležnosti sa entitetskih na državni nivo.

Dok je tokom prva tri kvartala 2005.godine nivo cijena pokazivao opadajući trend, u posljednjem kvartalu 2005. godine počeo je **inflatorni proces**. Razlozi su povećanje uvoznih cijena goriva, te povećanje cijena kao rezultat očekivanja vezanih za predstojeće uvođenja PDV-a. Tako je index cijena napravio skok od približno 4% (januar 2006 u odnosu na decembar 2005). Ovim skokom okončan je snažan inflatorni pritisak. U martu 2006. godine, indeks cijena je počeo lagano opadati. U svim zemljama regije Zapadnog Balkana koje su uvele sistem PDV-a, zabilježeno je slično ponašanje cijena. Zahvaljujući inflaciji iz posljednjeg kvartala 2005. godine i skoku cijena u januaru 2006. godine, nivo cijena u prvom kvartalu 2006. je bio znatno iznad prosjeka iz 2005. godine, tako da, čak i ako predpostavimo da neće biti daljnog povećanja cijena do kraja 2006 godine, godišnja stopa inflacije će biti iznad 5 odsto.

Ne postoje dokazi da je uvođenje PDV-a imalo značajnog uticaja na rast **izvoza**, koji je bio visok ne samo u 2006K1, nego i u prethodnim kvartalima. Vrijednost uvoza u prvom kvartalu 2006. godine bila je van trenda, ali u potpunosti u skladu sa iskustvima u ostalim zemljama (Hrvatska, Crna Gora, Srbija) u vrijeme kada su uvodile PDV: količine uvoza su dostigle vrhunac u kvartalu neposredno pred uvođenje PDV-a, da bi nakon toga, u kvartalu u kojem je uveden PDV, pale ispod prethodnih prosječnih količina. U svim ovim zemljama, drugi kvartal nakon uvođenja PDV-a je zabilježio vraćanje uvoza na uobičajene nivoe –što se očekuje i u BiH.

Posljednje poglavlje ovog izvještaja se bavi **direktnim stranim ulaganjima** (DSU). Dotok DSU-a je dostigao izuzetno visok nivo u 2004K1, nakon čega je iskazan opadajući trend. U 2006K1 dotok je bio samo 66 miliona KM, pri čemu se polovina tog iznosa odnosi na dvije investicije iz oblasti preduzeća za preradu hrane. DSU bi mogla doživjeti veliki uspon u preostalom dijelu 2006. godine u slučaju privatizacije atraktivnih velikih preduzeća (npr. u oblasti telekomunikacija).

■ GLAVNI EKONOMSKI INDIKATORI U BiH

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005 Preliminarni podaci
Nominalni BDP BiH (milioni KM)*	10.480	11.651	12.303	13.497	14.455
Nominalna stopa rasta (u %)	9,0	11,2	5,6	9,7	7,1
Realna stopa rasta (u %)	5,8	9,9	4,5	9,0	5,8*
Stanovništvo (procjena, milioni)	3,8	3,8	3,8	3.843	3.843
BDP per capita (KM)	2.758	3.066	3.238	3.512	3.761
Broj nezaposlenih u BiH (u hiljadama)	n/a	n/a	459	473	508
Prosječna primanja u BiH (KM)	n/a	n/a	483	504	538
ITŽ (indeks troškova života) godišnja prosječna stopa rasta (u %)	3,2	1,3	1,1	0,7	2,9
Konsolidirani budžet BiH **		(u % BDP-a)			
Prihodi	49,7	44,1	43,2	41,3	42,1
Rashodi	53,1	42,9	41,0	38,6	38,5
Saldo	-3,3	-0,2	0,8	1,8	2,4
Spoljni dug	40,0	36,8	32,6	29,9	29,6
Novac i krediti		(u % BDP-a)			
Novac u širem smislu (M2)	44,6	43,5	44,7	50,8	55,9
Krediti privatnom sektoru	31,5	36,2	41,3	43,8	51,9
Platni bilans					
Izvoz roba i usluga, (milioni KM)	3.568	3.365	3.785	4.690	5.666
(stopa rasta u %)	6,4	-6,0	12,0	24,0	21,0
Uvoz roba i usluga, (milioni KM)	-9.540	-9.803	-10.465	-11.155	-12.625
(stopa rasta u %)	8	3,0	7,0	7,1	13,0
Bilans roba i usluga (u % BDP-a)	-57,2	-55,5	-54,6	-49,2	-46,6
Bruto strane rezerve					
(milioni KM)	2.696	2.464	2.781	3.457	4.196
U mjesecima robe i usluga	3,6	4,0	3,8	3,2	4,2
Saldo tekućeg računa					
(milioni KM)	-1.766	-2.448	-2.896	-2.810	-3.316
U % BDP-a	-16,9	-21,0	-23,5	-20,8	-23,0
Servisiranje spoljnog duga					
(milioni KM)	178	235	254	227	230
U % izvoza robe i usluga	5,0	7,0	6,8	4,8	4,1

* U nedostatku BDP deflatora, EPPU je do 2004. godine koristio ITŽ (indeks troškova života) kao aproksimaciju za BDP deflator. U 2005. godini došlo je do značajnog rasta cijena nafte, što je značajno utjecalo na indeks troškova života (ITŽ). Unutar BDP-a udio nafte je znatno niži, tako da bi ITŽ kao BDP deflator doveo do precjenjivanja inflacije. U skladu s tim, EPRU je izračunao vlastitu procjenu BDP deflatoria (nešto ispod 1,3%).

** Izvor: Centralna banka BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH.

1. REALNI SEKTOR

Industrijska proizvodnja

Posljednjih godina bruto industrijska proizvodnja raste znatno brže od BDP.

Industrijska proizvodnja u BiH u prvom kvartalu 2006. godine je povećana u prosjeku za 9,5% (FBiH 8,8% i RS 11,3%) u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Ova stopa rasta je bila zanemarljivo manja od prosječne godišnje stope od 9,8% zabilježene u 2005¹.

Tabela 1: Indeksi industrijske proizvodnje² u BiH u 2005. i prvom kvartalu 2006.godine

	BiH prosjek 2005	BiH K1 2006	Udio podsektora u industriji ukupno
Industrija ukupno	109.8	109.5	100%
Rudarstvo i vadenje kamena	107.6	133.4	7.2%
Preradivačka industrija	114.2	108.5	71.3%
Proizvodnja i snabdjevanje el.energijom, plinom i vodom	99.7	106.8	21.5%

Izvor: EPRU kalkulacija na osnovu podataka zavoda za statistiku FBiH i RS

Promjena u strukturi rasta industrijske proizvodnje je vidljiva, kroz jasno usporavanje rasta *preradivačke industrije*, koja čini 71% ukupne industrijske proizvodnje i ubrzavanje rasta *rudarstva i eksploatacije kamena* (7,2% udjela u ukupnoj industrijskoj proizvodnji) i snadbijevanja *električnom energijom, plinom i vodom* (21,5% udjela u ukupnoj industrijskoj proizvodnji).

1 Podatak o rastu industrijske proizvodnje u prvom kvartalu 2006. godine u odnosu na isti period prethodne godine nije prilagođen razlici u broju radnih dana. Ukoliko bi se ta razlika uzela u obzir, procjenjuje se da bi rast industrijske proizvodnje bio na nivou 9,8 % ili više

2 Statističke institucije ne proizvode indekse industrijske proizvodnje na nivou BiH. EPRU kalkulacije indeksa industrijske proizvodnje na nivou BiH su zasnovane na entitetskim indeksima industrijske proizvodnje ponderisanim vrijednostima dobijenim na osnovu podataka o učešću entiteta u ukupnoj bruto vrijednosti proizvodnje u BiH za 2005. godinu.

Nezaposlenost nakon uvodenja PDV-a

Pola miliona osoba je registrovano kao nezaposleni u BiH i ovaj broj je pokazivao rastući trend tokom posljednjih godina.

Neposredno pred implementaciju PDV-a (do januara 2006) postojao je strah da bi novi sistem oporezivanja mogao imati negativne posljedice na tržište rada u zemlji. Preduzeća bi se mogla, prema predviđanjima, suočiti sa ograničenjima u likvidnosti prouzrokovanim potrebom finansiranja PDV isplata prije prodaje proizvoda na tržištu. Značajno povećanje u broju registrovano nezaposlenih osoba u BiH je bilo očekivano kao rezultat nemogućnosti nekih preduzeća da nastave sa radom u okviru nove regulative. Broj nezaposlenih (vidi Tabelu 2) pokazuju povećanje od skoro 17.000 osoba. Međutim, nije bilo ubrzanog rasta nezaposlenosti. Naprotiv, došlo je do usporenog rasta: u prva tri mjeseca 2006., broj registrovano nezaposlenih osoba je porastao za 0,4% (prosječna stopa promjene na mjesecnom nivou) u poređenju sa 1% rasta u prvom kvartalu 2005.

Tabela 2: Broj registrovanih nezaposlenih osoba u BiH u prvom kvartalu 2005. i 2006. godine

Broj osoba, prosjek perioda		
	2005K1	2006K1
FBiH	330,013	350,230
RS	147,975	144,198
Brčko	18,151	18,228
BiH	496,140	512,657
Prosjek m/m stopa promjene u januaru, februaru i martu, u %		
	K1 2005	K1 2006
FBiH	0.58	0.37
RS	2.00	0.70
Brčko	0.82	-0.67
BiH	1.01	0.43

Izvor: Zavod za zapošljavanje FBiH, Zavod za zapošljavanje RS, Zavod za zapošljavanje Brčko

Ovaj trend usporavanja rasta nezaposlenosti je bio vidljiv u oba entiteta, dok je u Brčko Distriktu nezaposlenost rasla u 2005K1, da bi se nakon toga smanjila u 2006K1.

2. JAVNE FINANSIJE

Najvažniji trend vladinih budžeta je povećanje budžeta Institucija BiH, uslijed proširenja aktivnosti i prenosa nadležnosti sa entitetskog na državni nivo. Tako je budžet Institucija BiH za 2006. godinu dvostruko veći u odnosu na budžet 2005. godine. Nadalje, opštu fiskalnu sferu u Bosni i Hercegovini obilježilo je uvodenja poreza na dodanu vrijednost, te početak njegove implementacije, koja je ocijenjena kao uspješna od strane domaćih i međunarodnih autoriteta.

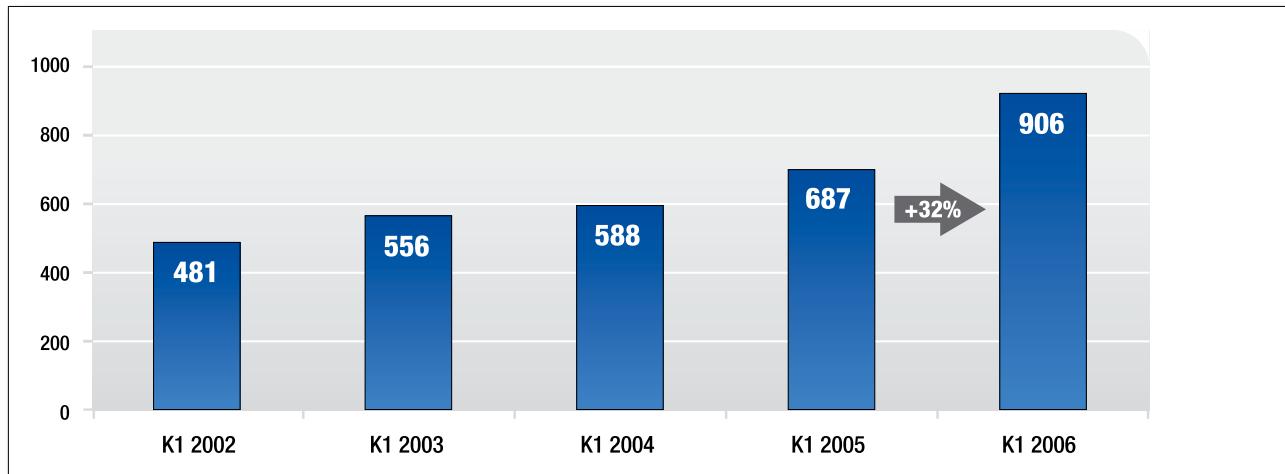
Najvažniji razvoj u fiskalnoj i sveukupnoj ekonomskoj politici BiH u prvom kvartalu 2006. godine je bez sumnje uvođenje poreza na dodatnu vrijednost (PDV). Iako je ova porezna reforma predstavljala jedno od najkontraverznijih pitanja u BiH tokom prošle godine, preliminarni rezultati tri mjeseca nakon implementacije ukazuju na uspjeh i jačanje državnog nivoa kroz objedinjavanje carinske administracije i dijela poreske administracije zadužene za indirektno oporezivanje.

Nakon dužeg procesa priprema, uveden je PDV sa jednom stopom od 17 odsto, pragom za registraciju preduzeća u iznosu od 50.000 KM, te izuzećima u skladu sa Šestom evropskom direktivom. Obimna siva ekonomija, evazija poreza i nepostajanje jakog institucionalnog kapaciteta opredijelila je vlasti za jednostopni PDV, kako bi se maksimizirali efekti ove reforme, ne samo u pogledu efikasnijeg prikupljanja javnih prihoda, nego i u pogledu jačanja poreske discipline i pojednostavljenja poreznog sistema za privredu Bosne i Hercegovine, čija konkurentnost je bila sputana činjenicom da su zemlje u regiji ovaj porez uvele ranije.

Uspješnost uvođenja PDV-a je za sektor vladinih finansija bila od velike važnosti, imajući u vidu činjenicu da su indirektni porezi činili oko 50% ukupnih vladinih prihoda u 2005. godini (3,3 milijarde KM)³, te da prikupljeni indirektni porezi bilježe rast u posljednjih nekoliko godina (u % BDP-a, ovi porezi su porasli sa 20 odsto u 2003. na 24 odsto u 2005. godini). Prva tri mjeseca nakon uvođenja PDV-a pratilo je povećanje poreske osnovice (plan je predviđao je registraciju do 20.000 poreznih obveznika po osnovu PDV-a, dok je zaključno sa martom 2006. godine registrirano čak 34711 subjekata), poboljšanje poreske discipline (oko 97% obveznika PDV prijavu dostavlja na vrijeme), te jačanje poreskih i tržišnih inspekcija (obavljeno je oko 7.600 kontrola od strane UIO-a i entitetskih tržišnih inspekcija).

U skladu sa navedenim poboljšanjima, prvi podaci⁴ o vladinim prihodima po osnovu indirektnog oporezivanja pokazuju znatno ubrzanje rasta u prvom kvartalu 2006. godine (zabilježen je rast od oko 32% u prvom kvartalu 2006. godine u odnosu na isti period prethodne godine)⁵.

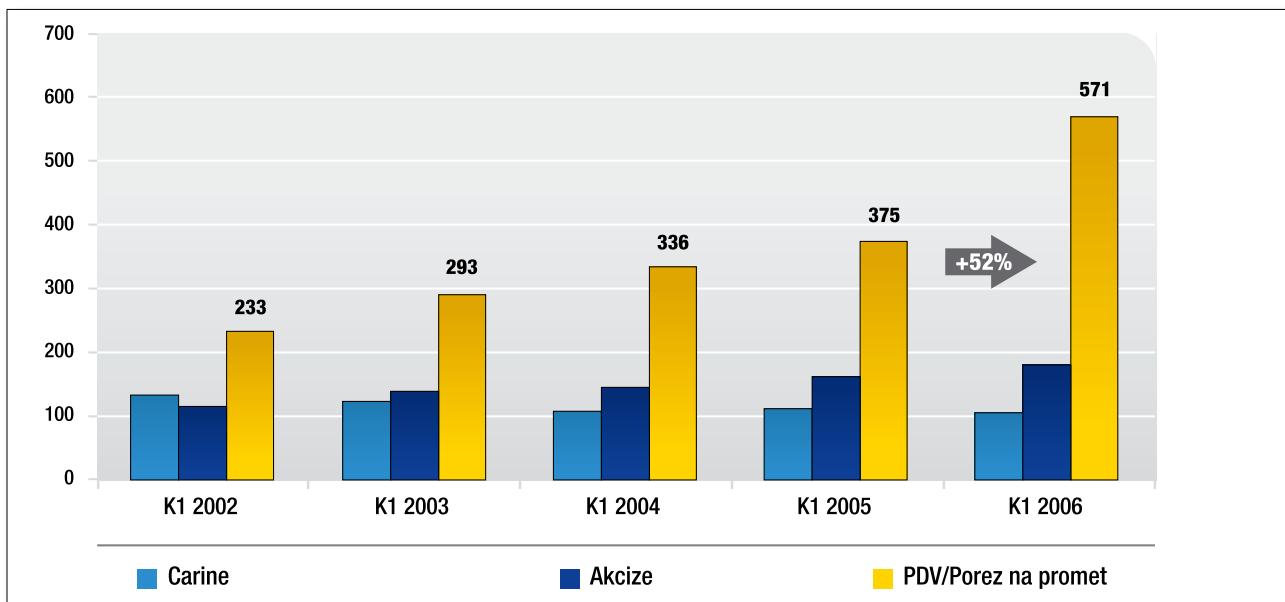
Graf 1: Usporedba prikupljanja indirektnih poreza u prvom kvartalu godine za period od 2002. do 2006. godine (u milionima KM)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

Navedeni rast prikupljenih indirektnih poreza, koji su u prvom kvartalu dostigli nivo od 27% godišnjeg plana naplate indirektnih poreza u 2006. godini je uglavnom prouzrokovao rastom prihoda od PDV-a od 52 odsto. Prihodi od akciza i dalje prate trend rasta, dok je došlo do blagog smanjenja prihoda od carina, u skladu sa smanjenjem uvoza.

Graf 2: Usporedba prikupljanja pojedinih vrsta indirektnih poreza u prvom kvartalu 2006. godine u odnosu na prvi kvartal 2005. godine (u milionima KM)

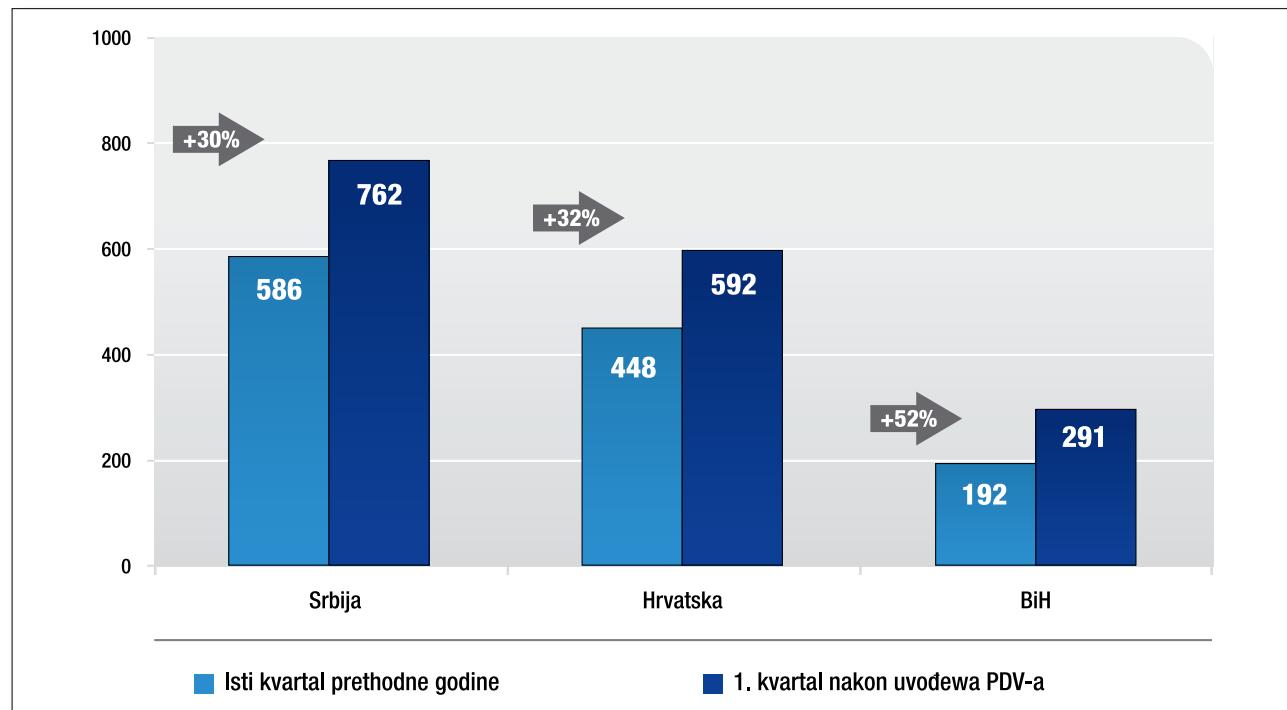
Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Ministarstvo finansija Srbije i Ministarstvo finansija Hrvatske

4 Važno je napomenuti da prvi kvartal nakon uvođenja PDV-a ne može biti pouzdana osnova za donošenje općih zaključaka o efektima uvođenja PDV-a na prihode, jer se stabilizacija očekuje tek sredinom godine (OMA).

5 Prikazani su ukupno naplaćeni indirektni porezi bez obzira na nivo vlade koji je izvršio naplatu (JIO ili entitetske vlade), dok je na iznos naplaćenog PDV-a na Jedinstvenom računu Uprave za Indirektno oporezivanje BiH u prvom kvartalu 2006. godine dodan i iznos zaostalog poreza na promet kojeg su naplatile entitetske porezne uprave.

U regionalnoj analizi rasta prihoda po osnovu PDV-a za prvi kvartal nakon uvođenja PDV-a u poređenju sa prihodima od poreza na promet u istom kvartalu prethodne godine, prvi podaci pokazuju da je rast prihoda u BiH veći nego što je to bio u slučaju Hrvatske i Srbije, koje su inicijalno imale i niži prag za registraciju poreskih obveznika, te uhodanu poresku administraciju.

Graf 3: BiH, Hrvatska, Srbija - Analiza rasta prihoda po osnovu PDV-a za prvi kvartal nakon uvođenja PDV-a u poređenju sa prihodima od poreza na promet u istom kvartalu prethodne godine (u milionima EUR)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH

Uspješnost uvođenja PDV-a je navedeno kao i jedan od glavnih razloga za nedavno poboljšanje kreditnog ratinga BiH sa *B3 sa pozitivnim izgledima* na *B2 sa stabilnih izgledima* od strane međunarodne kreditne agencije *Moody's Investor Service*. Kao drugi dokaz poboljšanja fiskalne politike navedeno je i rješavanje pitanje kompenzacije po osnovu stare devizne štednje nedavno donesenim Zakonom na državnom nivou.

Glavne karakteristike budžeta Institucija BiH, Vlade FBiH i Vlade RS-a za 2006.

U prvom kvartalu 2006. godine usvojeni su državni i entiteski budžeti za tekuću godinu. Institucije BiH (koje imaju 57 budžetskih korisnika) usvojile su budžet u iznosu od 955 miliona KM, od čega je za finansiranje institucija predviđeno je 666 miliona KM, a za servisiranje vanjskog duga 288 miliona KM. U okviru usvojenog budžeta, istaknuto je da, uzimajući u obzir realne izvore prihoda i zahtjeve budžetskih korisnika za finansiranje u 2006. godini, budžetski korisnici trebaju osigurati maksimiranje stepena efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti u planiranju i trošenju budžetskih sredstava, lociranje odgovornosti za neracionalna trošenja i odstupanja od planskih proporcija između prihoda i rashoda budžeta u svim fazama izvršenja.

Ukupno povećanje budžeta Institucija BiH u 2006. godini u odnosu na prošlu godinu iznosi 98% i rezultat je povećanog finansiranja institucija koje su u fazi organizacionog i kadrovskog kompletiranja, proširenja aktivnosti, te prenosa nadležnosti sa entetskog na državni nivo. Od pomenutih institucija, najveći uticaj na povećanje ovogodišnjeg budžeta u odnosu na budžet 2005. godine imali su Ministarstvo odbrane BiH (čiji je budžet povećan za oko 270 miliona KM i čini 29% ukupnih rashoda planiranih za 2006. godinu), Uprava za indirektno oporezivanje (čiji je budžet povećan za oko 10 miliona KM i čini 7% ukupnih rashoda planiranih za 2006. godinu), Državna granična služba (čiji je budžet povećan za oko 6 miliona

KM i čini 6% ukupnih rashoda planiranih za 2006. godinu), SIPA (čiji je budžet povećan za oko 5 miliona KM i čini 3% ukupnih rashoda planiranih za 2006. godinu), te Obavještajno sigurnosna agencija BiH (čiji je budžet povećan za oko 4 miliona KM i čini 3% ukupnih rashoda planiranih za 2006. godinu). Kao posljedica ovih trendova, planirane su drastične promjene u dinamici zapošljavanja – dok je na kraju 2005. godine zaposlenih u Državnim institucijama bilo 8.846, na kraju 2006. godine planira se 22.928 uposlenih. Od toga je planirana platna lista Ministarstva odbrane BiH povećana za više od 13.000 osoba.

Značajan dio sredstava predviđen je i za finansiranje novih državnih institucija (oko 9 miliona KM), a koje se moraju uspostaviti u sklopu ispunjavanja prioriteta koje je utvrdila Evropska komisija kao hitne obaveze BiH za ispunjavanje uslova za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Riječ je o sljedećim institucijama: Agencija za nadzor nad tržistem, Služba za poslove sa strancima, Institut za nestale, Agencija za javne nabavke, Ured za žalbe po javnim nabavkama, te Direktorat za policiju.

Budžet Vlade FBiH za 2006. godinu usvojen je u ukupnom iznosu od 1,14 milijardi KM (za 61 budžetskog korisnika), što predstavlja povećanje od oko 10% u odnosu na prethodnu godinu. Na prihodovnoj strani, najveća povećanja planirana su u kategoriji poreza na dobit, prihoda od nefinansijskih javnih preduzeca i finansijskih javnih institucija, te indirektnih poreza. Najveća povećanja na rashodovnoj strani zabilježena su u socijalnim i razvojnim komponentama budžeta (transferi drugim nivoima vlasti i subvencije javnim preduzećima). Za plaće i naknade izdvojeno je 145 miliona KM, što je smanjenje od 48 odsto u odnosu na 2005. godinu, a posljedica je ukidanje plaća Ministarstvu odbrane i Vojske Federacije, koje su u 2005. godini iznosile oko 102 miliona KM, a u 2006. godini ovi korisnici su prebačeni na državni nivo.

Budžet Vlade Republike Srpske za 2006. godinu usvojen je u ukupnom iznosu od 1,09 milijardi KM (za 73 budžetska korisnika), što predstavlja povećanje od oko 16% u odnosu na prethodnu godinu. Na prihodovnoj strani, najveća povećanja planirana su u kategoriji indirektnih poreza. I u ovom entitetu najveća povećanja na rashodovnoj strani zabilježena su u socijalnim komponentama budžeta (transferi Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite i Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite), dok su izdvajanje za plaće i naknade smanjene za 1 odsto odnosu na 2005. godinu. Kao i u FBiH, i dužnosti Ministarstva odbrane RS-a, čije su plate i naknade činile oko 47 miliona KM ili 13% ukupnih izdvajanja za plate i naknade, su prebačeni na državni nivo u 2006. godini. Međutim, budžet Vlade RS-a za 2006. godinu predviđa povećanje izdvajanja za plate i naknade za Ministarstvo unutarnjih poslova (povećanje od 23%), Osnovno obrazovanje (za 17%), te Srednje obrazovanje (za 17%). Istovremeno je u 2006. godini uspostavljena Republička uprava za inspekcijske poslove, čija su izdvajanja za plate i naknade oko 5 miliona KM.

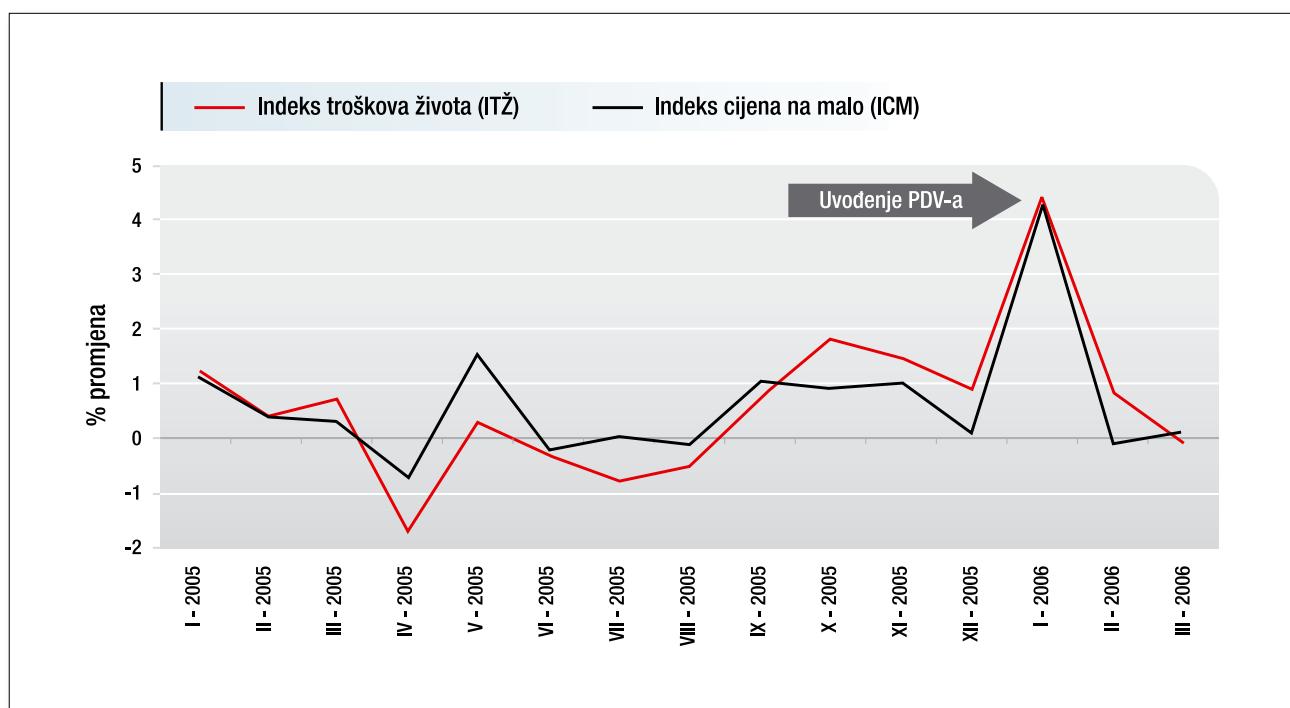
3. Inflacija

Od 2001. do 2005. godine nivo cijena bio je gotovo nepromijenjen (vidjeti tabelu Glavni ekonomski indikatori, str.9). Međutim, slika se promijenila u zadnjem kvartalu 2005. godine uglavnom iz dva razloga: (1) cijene nafte porasle su na međunarodnom tržištu i učinile uvoz skupljim; (2) cijene su počele sa rastom već pred samo uvođenje PDV-a. Kao posljedica, stopa inflacije za 2005. godinu bila je 2,9%.

Uvođenje PDV-a dovelo je do jednokratnog „skoka“ u nivou inflacije u BiH, što najbolje ilustruju mjesecne stope rasta cijena mjerene indeksom troškova života (ITŽ) i cijena na malo (ICM).

Tako je nivo cijena u januaru 2006. godine povećan u odnosu na decembar 2005. god., za 4,4% mjereno ITŽ-om odnosno za 4,3% mjereno ICM-om. U februaru već dolazi do stabilizacije cijena mjereno ITŽ-om (feb/jan 2006. god. 0,8%), koji završava padom u martu od -0,1%. Time je jasno da je početni inflacioni pritisak nestao i da ne bi trebala postojati opasnost po daljnji značajniji rast cijena.

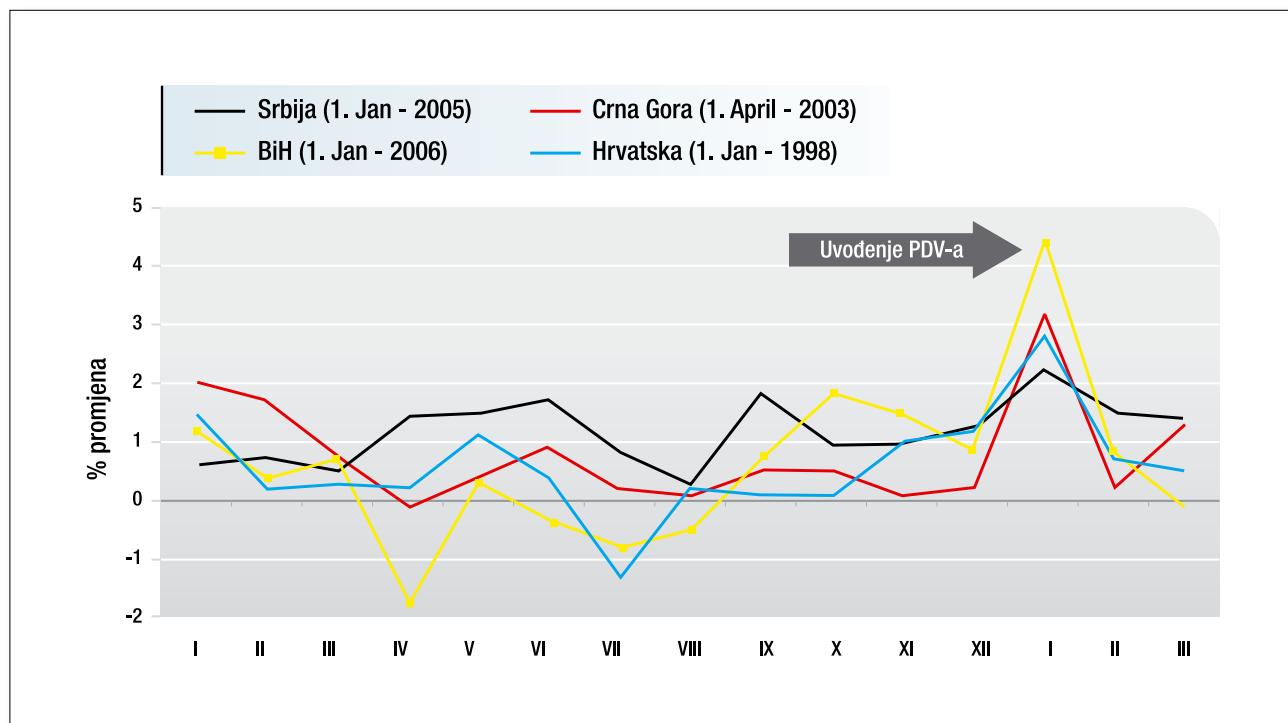
Graf 4: Mjesečne stope rasta cijena u BiH

Izvor: Zavodi za statistiku RS i FBiH, EPRU kalkulacija

Ovakav utjecaj PDV-a na jednokratni „skok“ cijena sasvim je u skladu sa iskustvom susjednih zemalja. Kako pokazuje graf 5, uzorak kretanja mjesecnog rasta cijena u prvom kvartalu nakon uvođenja PDV-a vrlo je sličan u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Srbiji te BiH. „Skok“ cijena neposredno nakon uvođenja PDV-a, bio je nešto veći u BiH nego u ostalim zemljama. Ovo se može donekle objasniti činjenicom da su zemlje iz okruženja uvele PDV u vrijeme kada nije postojao dodatni egzogeni inflatorni pritisak kao u našem slučaju. Razlike se mogu djelimično objasniti i različitim nivoom i strukturu stopa PDV-a u navedenim zemljama u odnosu na BiH, koja je uvela jedinstvenu stopu od 17% na sva dobra i usluge.⁶

Graf 5: BiH, Hrvatska, Crna Gora, i Srbija: mjesecne stope rasta inflacije u mjesecima prije i neposredno nakon uvođenja PDV-a (datum uvođenja PDV-a u zagradi)

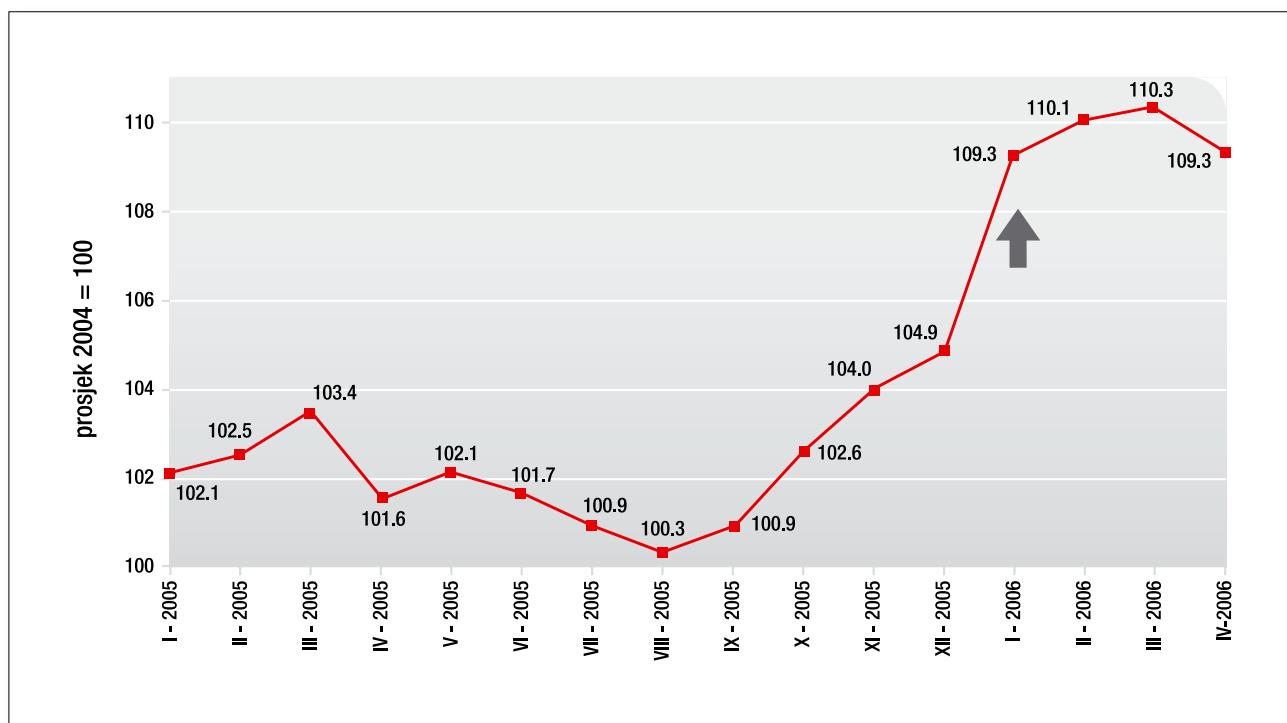
Izvor: Zavodi za statistiku zemalja u regionu

Nakon povećanja prosječne stope inflacije sa 2,9% u 2005. godini na 6,2% u januaru 2006. godine, došlo je do stabilizacije rasta cijena čime prosječna stopa inflacije za prvi kvartal 2006. godine iznosi 7%.⁷

Na grafu 6 vidimo da je nivo cijena u prvom kvartalu 2006. god. za 10,3% viši nego prosjek 2004. godine, što ne možemo pripisati samo efektima uvođenja PDV-a. Rast cijena nafte odigrao je ključni utjecaj na rast opće razine cijena u BiH u 2005. godini (4,9% u poređenju sa prosjekom 2004. godine). Zanimljivo je da je ubrzanje rasta cijena vidljivo osobito u posljednjem kvartalu 2005. god. što donekle pokazuje i na pokušaje određenog broja maloprodavaca da povećaju oportunistički svoje profite kroz više cijene i prije samog uvođenja PDV-a.

6 U sistemu PDV-a u Srbiji tako imamo stopu od 18% i sniženu stopu od 8% (uglavnom na hranu). S druge strane u prvoj godini nakon uvođenja PDV-a u Crnoj Gori i Hrvatskoj postojale su samo stope od 17% i 21% na sva dobra i usluge.

7 Jednokratno povećanje cijena uzrokovano uvođenjem PDV-a u januaru, manifestovat će se kroz više godišnje stope inflacije kroz cijelu u 2006. godini što ne treba tumačiti kao znak nastavka inflacionog pristiska, već kao uobičajen „statistički efekt“ koji će nestati nakon isteka ove godine. Mjesecne stope rasta cijena zato daju čak i preciznije informacije o razvojima u rastu cijena.

Graf 6: Inflacija mjerena indeksom troškova života (prosjek 2004=100)

Izvor: EPRU kalkulacija na temelju podataka zavoda za statistiku RS i FBiH te CBBH

Rast cijena u pojedinim kategorijama i podkategorijama ITŽ-a značajno se razlikuje u prvom kvartalu 2006. godine, uglavnom zahvaljujući izmjenama u poreskom sistemu ali i izloženosti promjenama cijena na svjetskom tržištu energenata.

Najznačajnija povećanja cijena⁸ bilježimo tako u kategorijama: **higijena i njega zdravlja, hrana, transport i telekomunikacije te električna energija i goriva**.

Premda je povećanje nivoa cijena u kategoriji *usluga* bilo više nakon uvođenja PDV-a nego u kategoriji *roba*, rast cijena u kategoriji *roba* (5% u FBiH i 10% u RS) ipak je glavni uzrok rasta općeg nivoa cijena u BiH⁹.

U kategoriji **higijene i njega zdravlja** najveći rast cijena bilježimo u podgrupi *lijekova* (oko 27% u prosjeku), što donekle možemo objasniti činjenicom da su u sistemu poreza na promet lijekovi bili oporezivani nultom stopom, ali s druge strane to jasno ukazuje na nedostatak adekvatne konkurenциje u maloprodaji na ovom tržitu. Znatno niža povećanja cijena zabilježena su u podgrupi *sredstva za pranje*, dok u podgrupi *toaletno-kozmetički proizvodi* ne bilježimo veće izmjene, a u slučajevima nekih proizvoda čak i pad cijene.

Značajna povećanja cijena u prvom kvartalu 2006. god. u oba entiteta zabilježena su u kategoriji **hrane** (7% u FBiH i 11% u RS-u). Ovo povećanje je sasvim razumljivo budući da je najveći broj prehrambenih proizvoda u sistemu poreza na promet bio oporezovan stopom od 10%, uz nultu stopu za osnovne životne namirnice. Značajan utjecaj na rast cijena u ovoj kategoriji imao je i nedovoljan nivo znanja maloprodavaca za formiranje cijene prehrambenih proizvoda u prvim mjesecima nakon uvođenja PDV-a. Međutim, značajna kokurencija na tržištu prehrambenih proizvoda dovela je do trenda „korekcije“ i snižavanja cijena u ovoj kategoriji proizvoda (na primjer cijena hljeba u januaru povećana je za 7,5% u odnosu na njegovu prosječnu cijenu u 2005. godini, dok u martu povećanje cijene se spušta na 4,4%)

Važno je naglasiti da u osnovnim podgrupama proizvoda *hljeb i tjestenina, mlijeko i mlječne prerađevine, meso svježe i prerađeno, voće* bilježimo umjerenija povećanja cijena (5-8%), dok u podgrupama *povrća i*

8 Sljedeći izvještaj o promjenama cijena po kategorijama proizvoda, pored nivo cijena u 2006K1 sa prosječnom cijenom za cijelu 2005. godinu.

9 Uglavnom zahvaljujući značajnjem udjelu u potrošačkoj korpi ITŽ-a.

masnoća bilježimo značajnija povećanja cijena u prvom kvartalu 2006. godine (23,5% i 13,3% u poređenju sa prosječnom cijenom u 2005. godini).

Budući da su hljeb i mlječni proizvodi bili u grupi osnovnih životnih namirnica oporezovanih nultom stopom prije uvođenja PDV-a, povećanje cijena ovih proizvoda je umjereno u prva tri mjeseca primjene PDV-a.

U kategoriji ***transporta i telekomunikacija***, rast cijena nafte i naftnih prerađevina i dalje je glavni uzrok rasta inflacije u ovoj kategoriji. Povećanja cijena *tečnih goriva i maziva* nastavljaju se i u prva tri mjeseca 2006. godine (3-4%), što se odražava osobito na cijene *transporta*, a to dalje može utjecati na povećanje cijena ostalih proizvoda i usluga. U RS-u došlo je do revidiranja ali i povećanja reguliranih cijena *poštanskih usluga*.

Povećanja cijena u podgrupi *čvrstih goriva (ugalj, drvo)* te *gasa* u FBiH s jedne strane, kao i povećanje cijena električne energije u RS-u s druge strane, dovelo je do povećanja cijena u kategoriji ***električne energije i goriva*** u prvom kvartalu 2006. godine.

U kategorijama *obuće i odjeće, pokućstva, duhana i pića te obrazovanja i kulture* nije bilo povećanja i izmjena cijena nakon uvođenja PDV-a.

Utjecaj PDV-a na rast cijena u BiH u prva tri mjeseca nakon njegova uvođenja, umjeren i u skladu sa očekivanjima u većini gore navedenih kategorija. Uvođenje PDV-a zajedno sa dalnjim rastom cijena nafte uzrokovali su jednokratni „skok“ nivoa inflacije na početku 2006. godine. Početni inflacijski pritisak očigledno je nestao, i indeks troškova života bilježi pad u martu i aprilu 2006. godine. Ako se ovaj trend nastavi, što je vrlo vjerovatno, prosječna stopa inflacije mogla bi biti između 5-6% u 2006. godini.¹⁰

¹⁰ Mjesečni pad cijena trebao bi biti oko -0,5% u periodu imedu aprila i decembra da bi se realizirao ovaj scenario.

4. VANJSKI SEKTOR

Glavna karakteristika vanjske trgovine Bosne i Hercegovine je visok trgovinski deficit. Međutim, u posljednjih nekoliko godina, izvoz raste znatno brže od uvoza. Ovo poglavlje daje pregled privremenih odstupanja od vanjskotrgovinskih trendova koja su obilježili prvi kvartal 2006. godine.

U prvom kvartalu 2006. godine, stope rasta izvoza su dostigle iznos od 40 odsto u odnosu na prvi kvartal prethodne godine, uglavnom uslijed slabog rasta izvoza u prvom kvartalu 2005. godine. S druge strane, uvoz na kvartalnom nivou je dostigao približno isti nivo vrijednosti registrovan u prvom kvartalu 2005. godine. U mjesecu januaru 2006. godine uvoz je zabilježio pad od 65% u odnosu na decembar 2005. godine, kada je nivo uvoza bio neuobičajeno visok. Shodno tome, vanjskotrgovinski bilans u prvom kvartalu 2006. godine je poboljšan u odnosu na isti period 2005. godine.

Izuzetno nizak nivo uvoza u prvom kvartalu 2006 godine – kao i izuzetno visok nivo uvoza u posljednjem kvartalu 2005. godine – je posljedica uvođenja PDV-a u januaru 2006. godine. Slično se desilo i u ostalim zemljama regiona nakon njihovog uvođenja PDV-a¹¹. I potrošači i preduzaća su kupovinu prebacili u period prije uvođenja PDV-a (iz razloga stvaranja zaliha i izbjegavanja plaćanja poreza na dodatnu vrijednost u trenutku nabavke).

S druge strane, povećane vrijednosti izvoza se najvećim dijelom trebaju pripisati povećanoj proizvodnji u pojedinim sektorima, a manjim dijelom i rastu cijena metala i energenata na svjetskim tržištima.

Ukupna vanjskotrgovinska razmjena u periodu januar-mart 2006. je povećana u odnosu na isti period 2005 za 10% uz obim preko 3 milijarde KM. Od toga 35% otpada na izvoz (1,078 milijarde KM), a 65% na uvoz (2,044 milijarde KM). Pokrivenost uvoza izvozom je značajno povećana na 53% i to sa svim važnijim trgovinskim partnerima.¹²

Visok stepen koncentracije razmjene (blizu 70% u ukupnom iznosu) sa pet glavnih trgovinskih partnera je i dalje prisutan i predstavlja ovisnost zemlje od nekoliko tržišta- Hrvatska 21%, Njemačka 12%, Slovenija 12%, SCG 11% i Italija 11%.

Više od polovine izvoza se ostvaruje kroz poslovanje dvadeset kompanija čije učešće u ukupnom povećanju izvoza iznosi jednu četvrtinu. Najveći porast izvoznih vrijednosti su zabilježili: BHSC d.o.o-Zenica, Aluminij-Mostar, Balkal -Zvornik i Prevent- Visoko. U slučaju aluminijuma, koji predstavlja vodeći bh. izvozni proizvod, vrijednosti izvoza su značajno porasle (kao rezultat povećanja cijena na svjetskom tržištu), dok su količine izvoza ostale na približno istom nivou.

Posmatrajući razmjenu po proizvodima, može se primjetiti da nekoliko istih kategorija dominira tokom posljednjih par godina. Udio od 80% u ukupnom izvozu u prvom kvartalu 2006. otpada na pet glavnih ka-

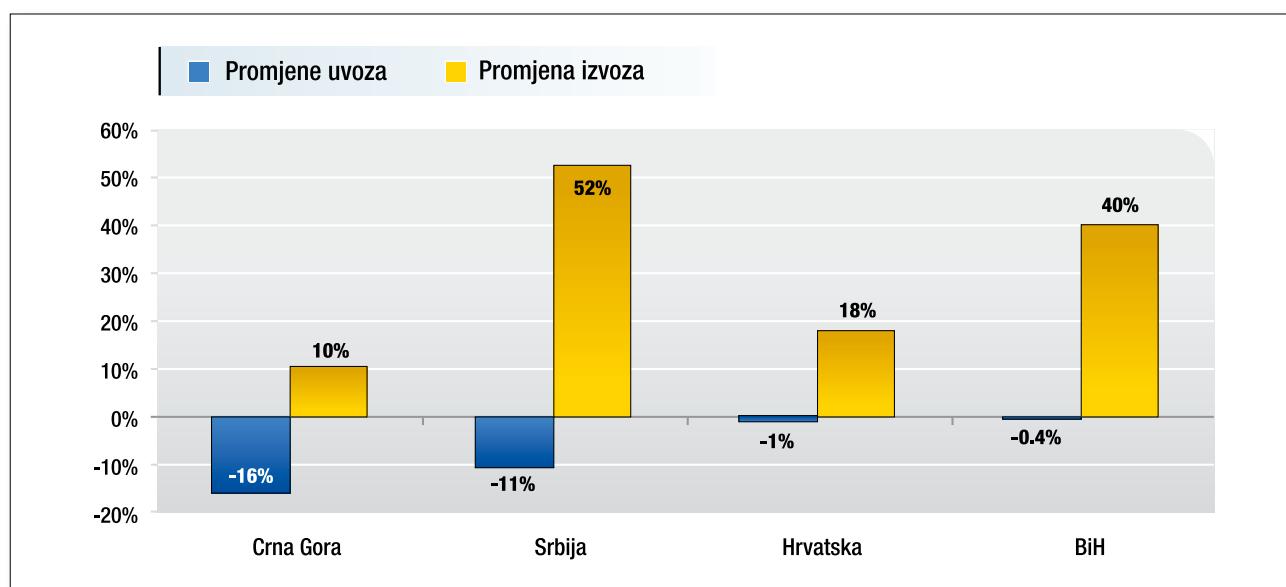
11 Hrvatska je PDV uvela u januaru 1998., a Srbija u januaru 2005. godine.

12 Ostvaren je suficit sa Italijom i SAD, dok je zabilježeno i znatno poboljšanje bilansa sa Hrvatskom u korist BiH.

tegorija proizvoda a to su : *rude i metali* (29%); *drvo, papir i namještaj* (17%); *mašine, aparati i mehanički uređaji* (13,5%); *koža, krvno i tekstil* (12%); i *proizvodi hemijske industrije* (9%).¹³

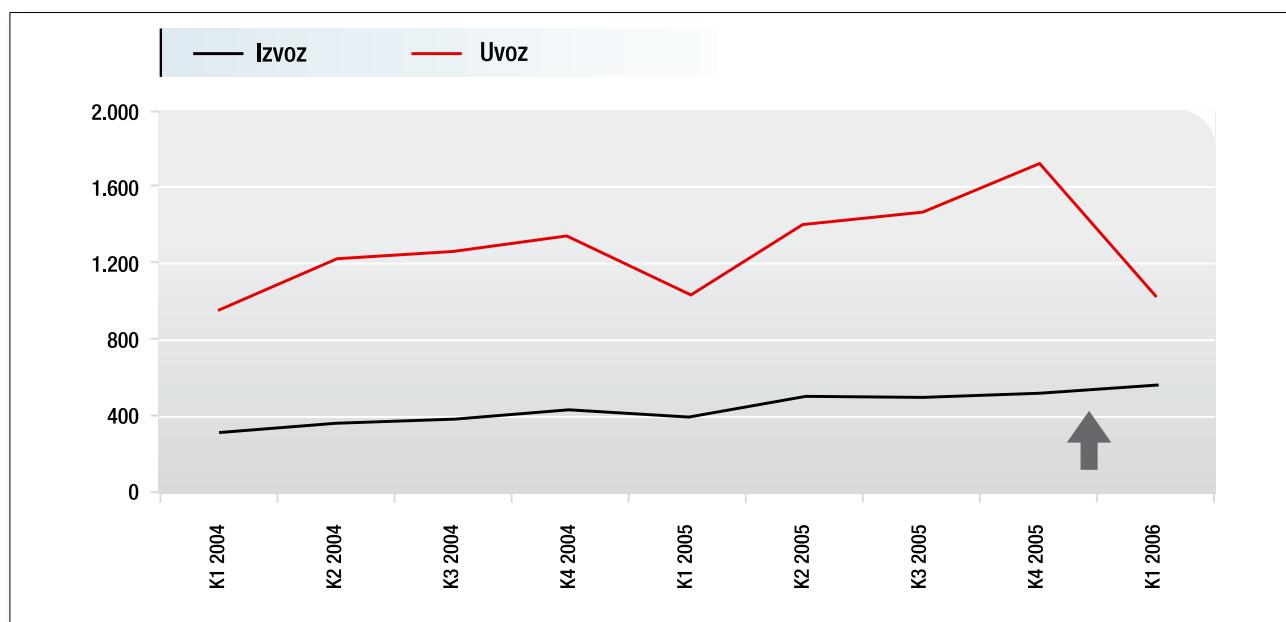
Procenat od 72% ukupnog uvoza u prvom kvartalu 2006. otpada na pet sljedećih proizvodnih kategorija: *mašine, aparati i mehanički uređaji* (16%); *agroindustrijski sektor* 19%; *mineralna goriva* 17%; *proizvodi hemijske industrije* 10%; *koža, krvno i tekstil* (10%);

Graf 7: BiH, Hrvatska, Crna Gora i Srbija: Rast uvoza i izvoza za prvi kvartal nakon uvođenja PDV-a u poređenju s istim kvartalom prethodne godine, u %

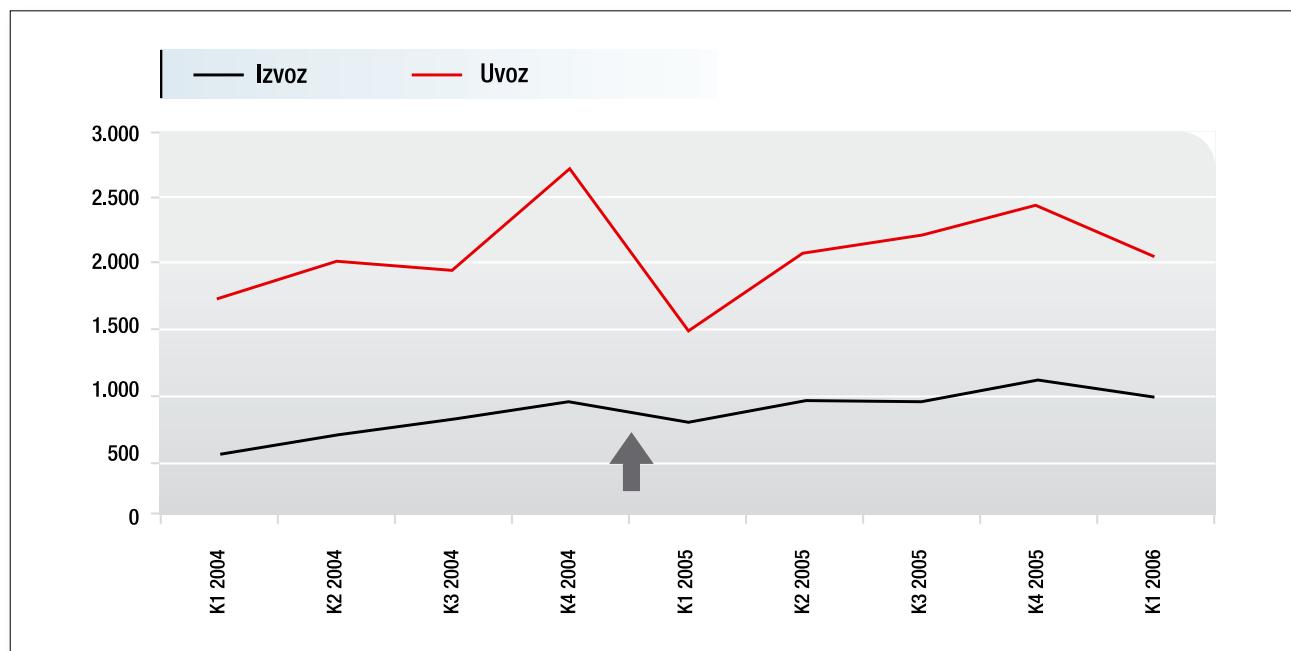
Izvor: Nacionalne banke posmatranih zemalja

Graf 8: BiH: Kvartalne vrijednosti uvoza i izvoza, u milionima €

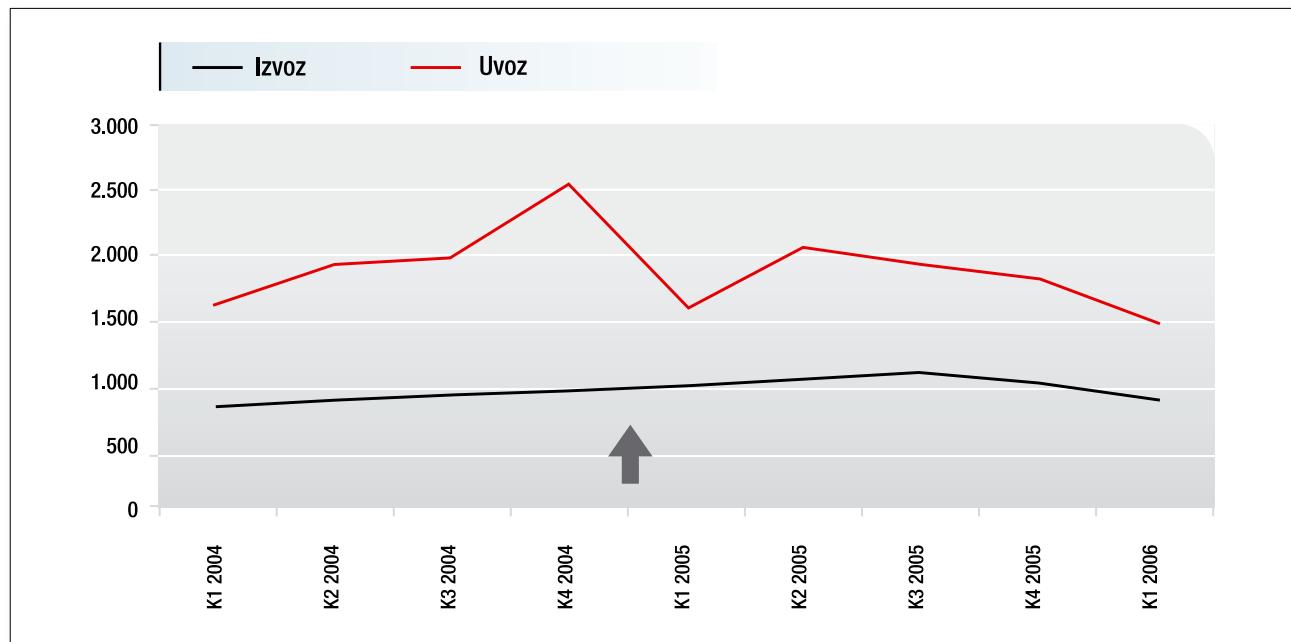

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

13 Sektori drvne, hemijske i industrije kože, krvna i tekstila su zabilježili značajne stope rasta više od 50% u odnosu na isti period prethodne godine.

Graf 9: Srbija: Kvartalne vrijednosti uvoza i izvoza, u milionima €

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije

Graf 10: Hrvatska: Kvartalne vrijednosti uvoza i izvoza, u milionima €

Izvor: Narodna banka Hrvatske

5. DIREKTNA STRANA ULAGANJA

Kao što je i tipično za zemlje u tranziciji, ulaganja u Bosnu i Hercegovinu su usko vezana za proces privatizacije, koji je u BiH u proteklim godinama bio prilično ograničen. U posljednjih nekoliko godina, samo u jednom kvartalu, 2004K1, nivo ulaganja je dostigao skoro 600 miliona KM, dok su u narednim kvartalima zabilježeni dvostruko niži nivoi, i to u opadajućem trendu.

Bruto priliv direktnih stranih ulaganja u Bosnu i Hercegovinu za prvi kvartal 2006. godine iznosio je 65,6 miliona KM. Istovremeno registrovani neto priliv DSU u ovom periodu je bio 50,5 miliona KM¹⁴.

Od ukupno registrovanog priliva direktnih stranih ulaganja u periodu januar-mart 2006. godine 76,1% se odnosilo na ulaganja putem osnivanja novih preduzeća¹⁵, dok je ostatak DSU (23,9%) bio rezultat reinvestiranja postojećih stranih ulagača.

Nizak nivo priliva DSU, koji je među najmanjim registrovanim kvartalnim prilivima od 2003. godine (vidi grafikon 11)¹⁶, djelimično je rezultat odsustva privatizacijskih ugovora sa učešćem stranih ulagača¹⁷.

Prognoze sa ostatak ove godine su ipak mnogo optimističnije, pod uslovom da se realizuju planovi agencija za privatizaciju. Ti planovi uključuju 24 državna preduzeća u Federaciji BiH i 20 strateških preduzeća u Republici Srpskoj¹⁸.

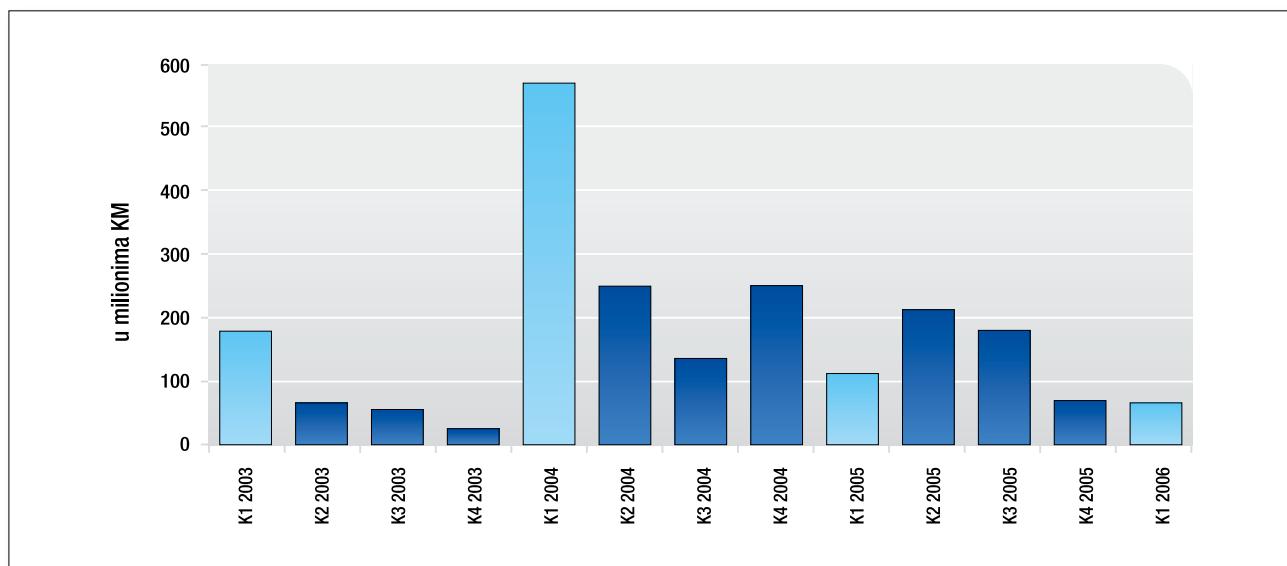
14 Ovdje su uzeta u obzir smanjenja stranog kapitala uslijed povlačenja ili prenosa kapitala na domaće poslovne subjekte

15 Ova kategorija, u skladu sa podacima MVTEO, uključuje greenfield investicije, zajednička ulaganja i dodatne investicije stranih partnera u postojeća preduzeća

16 Bruto priliv DSU u prvom kvartalu 2006. godine niži je od bruto priliva u prvom kvartalu 2005. godine za 41,6 %, a u odnosu na isti period rekordne 2004. godine za 504 miliona KM

17 Još uvijek nisu registrovani neki privatizacijski projekti sa učešćem stranih ulagača koji su se dogodili na samom kraju 2005. (kao na primjer Banjalučka Pivara) ili početkom 2006. godine

18 Posebno se mnogo očekuje od najavljenе privatizacije Telekoma RS

Graf 11: Kvartalni pregled DSU u BiH (u milionima KM)¹⁹

Izvor: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa

Vodeće zemlje izvori stranih ulaganja u BiH u prvom kvartalu 2006. godine su one iz okruženja: Hrvatska (39,3%), Srbija i Crna Gora (29,7%) i Slovenija (8,7%)²⁰.

Sektor industrije je privukao najviše direktnih stranih ulaganja u periodu januar-mart 2006. godine (77%). Nakon toga slijede ulaganja u *trgovinu* (11%) i *usluge* (6%). U okviru sektora industrije većina DSU u periodu januar-mart 2006. godine došla je u podsektor proizvodnje *hrane* (70%), najviše zahvaljujući sljedećim dvjema najvećim pojedinačnim investicijama u ovom periodu:

- *ODP Bimex Brčko Distrikt* (mesna industrija) – 17,3 miliona KM
- *Uniline d.o.o. Grude* (piće) – 15,2 miliona KM

Priliv direktnih stranih ulaganja u ovom podsektoru za prvi kvartal 2006. godine već je prevazišao ukupan iznos bruto priliva DSU u proizvodnju hrane u 2005. godini.

19 Kvartalni prilivi DSU za 2005. i prvi kvartal 2006. godine su bruto prilivi, dok su zbog nedostatka podataka kvartalni pokazatelji 2004. i 2003. godine registrovani (neto) prilivi

20 Analize stranih direktnih ulaganja po sektorima i državama ulagačima za prvi kvartal 2006. godine u ovom poglavljju bazirane su na bruto prilivu DSU

DODATAK

Bosna i Hercegovina

Ekonomski trendovi

Januar – Mart 2006

Jedinica za ekonombska istraživanja

Maj, 2006

Tabela 1: Industrijska proizvodnja FBiH

	period po indeksu bazni period	1-12.2005	1-3.2006	1.2006	2.2006	3.2006
		Analogni period prethodne godine				
INDUSTRija UKUPNO		106.1	108.8	116.1	107.9	105.9
C) VAĐENJE RUDA I KAMENA	104.2	114.1	111.0	126.5	107.6	
D) PRERAĐIVAČKA INDUSTRija	111.4	106.4	114.8	104.5	105.9	
E) PROIZVODNJA I SNAĐBujeVANje ELEKTRiČNOM ENERGijOM, GASOM I VODOM	95.8	110.8	120.6	106.3	105.0	
VAĐENje RUDA I KAMENA						
10) Vađenje kamenog i mikrog uglja, lignita i treseta	102.6	113.2	108.0	123.5	108.6	
13) Vađenje ruda metala	197.3	145.4	174.0	136.5	126.9	
14) Vađenje ostalih ruda i kamena	107.6	117.6	124.0	151.4	99.5	
PRERAĐIVAČKA INDUSTRija						
15) Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića	101.3	104.9	106.1	104.5	104.7	
16) Proizvodnja duhanskih proizvoda	92.2	119.3	162.4	89.0	108.1	
17) Proizvodnja tekstila predv.a tkaniña	138.6	93.8	224.5	97.7	70.9	
18) Proizvodnja odjevnih predmeta, dorada i bojenje krzna	93.1	73.0	94.4	54.7	67.6	
19) Proizvodnja kože i predmeta od kože i obuće	94.2	107.3	85.6	106.7	123.6	
20) Prerada i proizvodi od drvetina i plute	94.8	101.4	83.8	110.2	109.4	
21) Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira	113.1	127.7	155.1	103.0	131.4	
22) Izdavačka djelatnost, štampanje i reprodukcija snimanih materijala	88.4	88.5	115.1	89.1	73.5	
23) Proizvodnja kokaša i derivata nafte	187.7	48.0	61.4	47.0	37.0	
24) Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	133.6	109.5	95.8	123.2	113.0	
25) Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	119.8	85.8	56.9	107.0	92.1	
26) Proizvodnja proizvoda od ostatnih minerala	101.4	125.2	89.7	109.3	155.9	
27) Proizvodnja osnovnih metala	128.6	117.5	129.7	108.3	115.9	
28) Proizvodnja metalnih proizvoda osim mašina	97.4	119.4	114.2	126.4	118.1	
29) Proizvodnja ostalih mašina i uređaja	133.3	114.0	114.1	113.9	114.2	
30) Proizvodnja kancelarijskih i računarskih mašina		102.4	88.8	72.2	141.9	
31) Proizvodnja drugih elektronskih mašina i aparata	108.0	150.8	97.0	360.9	132.4	
33) Proizvodnja medicinskih, preciznih i optičkih instrumenata	75.1	54.4	69.9	71.5	36.8	
34) Proizvodnja motornih vozila i prikolica	123.6	110.9	108.2	104.8	117.9	
35) Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	191.8	63.4	28.9	109.0	77.6	
36) Proizvodnja namještaja i sličnih proizvoda	112.0	97.9	91.7	104.3	98.2	
37) Reciklaža	104.6	131.1	112.0	125.6	153.2	
PROIZVODNJA I SNAĐBujeVANje ELEKTRiČNOM ENERGijOM, GASOM I VODOM						
40) Proizvodnja i snabdjevanje el. Energijom, gasom, parom i toplim vodom	96.3	114.0	127.4	107.7	106.6	
41) Skupljanje, prročišćavanje i distribucija vode	92.9	89.5	78.9	97.1	94.1	

Izvor: Zavod za statistiku FBiH

Tabela 2: Industrijska proizvodnja RS

	period po indeksu	1-12.2005 bazni period	Analogni period prethodne godine	1-3.2006	1.2006	2.2006	3.2006
INDUSTRija UKUPNO							
C) VADENJE RUDA I KAMENA		119.8	111.3	93.5	123.9	117.2	
D) PRERAĐIVAČKA INDUSTRija		118.0	184.5	151.8	262.6	159.6	
E) PROIZVODNJA I SNADBjeVANje ELEKTRiČNOM ENERGijOM, GASOM I vODOM		123.2	114.5	92.0	121.9	127.1	
VADENje RUDA I KAMENA		106.9	100.4	94.1	122.1	89.9	
10) Vadenje kamenog i mikrog uglja, lignita i treseta		110.5	205.5	154.2	316.1	184.6	
13) Vadenje ruda metala		165.6	137.0	131.5	170.2	116.7	
14) Vadenje ostalih ruda i kamena		91.5	237.8	235.5	435.0	187.4	
PRERAĐIVAČKA INDUSTRija							
15) Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića		137.0	104.1	116.2	96.1	101.9	
16) Proizvodnja duhanskih proizvoda		118.3	100.4	47.7	83.0	138.8	
17) Proizvodnja tekstila predv.a tkaniña		142.9	60.2	122.7	46.1	47.9	
18) Proizvodnja odjevnih predmeta, dorada i bojenje krzna		93.0	131.1	133.2	153.0	111.0	
19) Proizvodnja kože i predmeta od kože i obuće		198.6	83.3	65.7	68.9	132.2	
20) Prerada i proizvodi od drvetina i plute		87.1	254.0	60.3	351.3	325.0	
21) Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira		120.5	87.5	92.8	89.8	81.0	
22) Izdavačka djelatnost, štampanje i reprodukcija snimanih materijala		164.1	112.5	114.9	117.6	106.3	
23) Proizvodnja koksa i derivata nafte		97.8	37.6	11.1	71.0	107.2	
24) Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda		112.2	90.0	78.9	100.2	91.9	
25) Proizvodnja proizvoda od gume i plastike		153.4	98.9	114.5	97.3	87.5	
26) Proizvodnja proizvoda od ostatnih minerala		87.8	150.2	202.9	179.0	114.5	
27) Proizvodnja osnovnih metala		109.8	193.2	208.4	192.0	182.3	
28) Proizvodnja metalnih proizvoda osim mašina		150.2	104.2	116.1	104.9	98.9	
29) Proizvodnja ostalih mašina i uređaja		83.7	56.4	20.3	79.6	72.8	
30) Proizvodnja kancelarijskih i računarskih mašina		109.7	120.0	100.0	100.0	150.0	
31) Proizvodnja drugih elektronskih mašina i aparata		188.1	105.5	85.7	170.9	82.7	
32) Proizvodnja radio, TV i komunikacione opreme		181.4	2.8	0.0	10.0	0.0	
33) Proizvodnja medicinskih, preciznih i optičkih instrumenata		107.0	85.3	146.6	98.7	53.1	
34) Proizvodnja motornih vozila i prikolica		127.0	222.6	902.9	213.2	183.4	
35) Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava		103.2	112.8	116.9	126.4	100.9	
36) Proizvodnja namještaja i sličnih proizvoda		158.2	132.1	106.4	136.4	151.7	
37) Reciklaža		97.3	97.2	82.7	116.0	86.2	
PROIZVODNJA I SNADBjeVANje ELEKTRiČNOM ENERGijOM, GASOM I vODOM		106.9	100.4	94.1	122.1	89.9	
40) Proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, gasom, parom i toplosti vodom							

Izvor: Zavod za statistiku RS

Tabela 3: Indexi

	Period po indeksu		1-12.2005	1-3.2006	1.2006	2.2006	3.2006	4.2006
	Bazni period		isti period prethodne godine					
Proizvodnja	Industrijska proizvodnja	FBiH	106,1	108,8	116,1	107,9	105,9	110,4
		RS	119,8	111,3	93,5	123,9	117,2	98,6
	Gradevinarstvo (vrijednost radova)	FBiH	116,6	96,7	71,6	106,3	111,6	122,5
		RS	118,8	113,1	45,3	193,3	106,1	144,8
Prijevoz	Cestovni (prevezeno robe)	FBiH	91,7	97,5	90,1	91,0	111,9	137,3
		RS	113,9	124,9	106,3	139,5	129,4	127,1
	Cestovni (prevezeni putnici)	FBiH	90,1	100,1	97,8	101,8	101,3	101,7
		RS	111,5	112,0	93,5	98,3	131,5	96,1
	Gradsko - Prigradski Prijevoz (prevezeni putnici)	FBiH	98,3	97,7	97,1	98,8	97,3	98,3
		RS	96,2	102,7	102,8	99,7	104,6	104,2
	Željeznički (prevezeno robe)	FBiH	127,2	96,8	88,2	116,9	90,1	95,6
		RS	201,9	104,8	93,0	134,0	97,4	95,8
	Željeznički (prevezeni putnici)	FBiH	136,5	135,3	126,3	210,0	109,1	164,7
		RS	98,1	90,8	112,5	72,6	92,5	110,3
Turizam	Domaći	FBiH	95,4	101,5	102,4	88,3	113,9	87,3
		RS	97,8	133,5	134,7	132,0	133,6	116,0
	Strani	FBiH	115,4	107,7	96,7	118,7	107,8	126,3
		RS	102,7	139,7	151,6	120,4	146,6	107,8

Izvor: Zavodi za statistiku FBiH i RS

Tabela 4: Trgovina na malo i ugostiteljstvo

	Period po indeksu		K1-K4 2005	K1- 2006
			isti period prethodne godine	
Trgovina na malo	trenutne cijene	FBiH	140.5	135.6
	deflacija cijena indeksom trgovine na malo		137.7	129.3
	trenutne cijene	RS	126.8	120.9
	deflacija cijena indeksom trgovine na malo		121.6	112.1
Ugostiteljstvo	trenutne cijene	FBiH	101.7	106.7
	deflacija cijena indeksom trgovine na malo		98.9	100.4
	trenutne cijene	RS	93.1	154.7
	deflacija cijena indeksom trgovine na malo		87.9	145.9

Izvor: Zavodi za statistiku FBiH i RS

Tabela 5: Tržiste rada

mjesec	broj zaposlenih			broj nezaposlenih osobe			stopa nezaposlenosti			prosječne neto plate			prosječne neto penzije*			
	BiH	FBIH	RS	Brčko	BiH	FBIH	RS	Brčko	BiH	FBIH	RS	Brčko	KM	FBIH	RS	Brčko
I-2003	386397	454131	292040	145905	16186	43.0%			476	510	386	704	160	188	120	
II-2003	386668	455587	292828	146604	16155	43.1%			475	512	372	690	160	188	120	
III-2003	633663	452513	292204	144060	15249	41.7%	43.1%	38.0%	473	516	371	684	160	189	120	
IV-2003	387378	448784	292843	142254	13587	43.1%			479	523	369	677	162	188	125	
V-2003	387502	450243	292626	142621	14906	43.0%			481	525	373	688	162	188	125	
VI-2003	387850	11843	453373	293970	143666	15737	43.1%	57.1%	484	527	379	690	162	188	126	
VII-2003	387832	459015	297477	145112	16426	43.4%			486	531	374	694	166	188	136	
VIII-2003	388094	462100	298340	146040	16720	43.5%			487	527	381	691	166	188	136	
IX-2003	637575	387542	238190	11843	466604	302271	147200	17133	42.3%	43.8%	38.2%	59.1%	488	527	376	
X-2003	387198	467847	303054	147635	17158	43.9%			488	528	386	715	175	199	144	
XI-2003	387679	468486	303454	147980	17052	43.9%			499	528	394	704	178	199	151	
XII-2003	387294	11843	468067	304830	146574	16663	44.0%		58.5%	486	530	385	707	181	199	159
I-2004	387099	461943	306806	138373	16764	44.2%			496	527	394	710	184	199	159	
II-2004	387197	464492	308017	139614	16861	44.3%			495	525	406	704	185	199	163	
III-2004	635064	387197	235578	12274	466541	309875	139806	16860	42.4%	44.5%	37.2%	57.9%	494	526	405	
IV-2004	387197	466465	309866	139866	16733	44.5%			499	530	410	703	185	199	164	
V-2004	387212	465100	309226	139106	16768	44.4%			506	535	418	706	185	199	164	
VI-2004	374155	12498	467841	311619	139281	16941	45.4%	57.5%	509	538	427	701	185	199	163	
VII-2004	387592	474051	317297	139572	17182	45.0%			506	535	427	703	190	206	164	
VIII-2004	375884	479932	323111	139675	17146	46.2%			509	536	434	704	190	206	164	
IX-2004	638721	387651	236899	12703	480193	321093	141867	17233	43.0%	45.3%	37.5%	57.6%	506	534	423	
X-2004	376385	480672	323537	139602	17553	46.2%			508	534	433	714	192	208	165	
XI-2004	389119	482342	323984	140643	17715	45.4%			510	537	433	711	197	209	166	
XII-2004	389502	12678	486088	325738	142462	17888	45.5%	58.5%	521	545	455	711	197	209	169	
I-2005	389437	490818	328225	144823	17770	45.7%			522	542	431	703	191	207	170	
II-2005	389523	496660	330398	147901	18361	45.9%			529	545	459	702	203	218	179	
III-2005	643536	389437	241047	12645	500941	331417	151202	18322	43.8%	46.0%	38.5%	59.2%	530	548	460	
IV-2005	389866	503754	331639	153474	18641	46.0%			526	547	452	684	204	219	178	
V-2005	389844	503097	330827	153625	18645	45.9%			533	555	452	669	206	219	184	
VI-2005	390056	13041	507429	335000	154202	18227	46.2%	58.3%	534	556	464	663	208	219	188	
VII-2005	387558	512083	341650	153700	16733	46.9%			538	556	471	662	209	219	193	
VIII-2005	387096	516214	344025	155050	17139	47.1%			543	561	472	671	209	219	190	
IX-2005	644516	387009	244200	13307	518126	345691	154935	17500	44.6%	47.2%	56.5%	543	563	472	665	
X-2005	387275	520553	346294	156335	17924	47.2%			546	565	476	664	213	225	193	
XI-2005	387083	516078	346596	151607	17875	47.2%			549	569	474	665	215	225	195	
XII-2005	386592	13196	508039	347478	142331	18230	47.3%	58.0%	561	582	490	661	219	225	202	
I-2006	386377	510345	349137	142754	18454	47.5%			570	592	483	662	230	230	213	
II-2006	386680	513067	350187	144510	18370	47.5%			560	579	489	663	231	231	214	
III-2006	386989	13304	514558	351367	145331	17850	47.6%	57.3%	571	591	494	666	231	231	214	

*prosječne neto penzije za BiH su izračunate na osnovu broja penzinera od strane EPPU osoblja

Tabela 6: Statistika vladnih finansija, 2002 - 2005 (u hiljadama KM)

GFS kod	Opis	BiH entiteti						Konsolidovana BiH*					
		Državne institucije i BiH (sa programnim i spoljnim dugom)		Federacija BiH sa fondovima i kantonomima		RS sa fondovima		Brčko Distrikт sa fondom		2004		2005	
		2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2002	2003
1	Prihodi	309,733	270,715	334,905	472,522	3,291,570	3,501,169	3,724,780	3,985,221	1,583,189	1,560,389	1,521,742	1,568,829
11	Porez	0	7,006	9,005	252,371	1,801,332	1,942,662	2,047,575	2,139,558	797,260	775,899	807,217	890,924
111	Porez na dohodak, dobit i kapitalne doblike	0	0	0	0	50,806	66,036	99,151	94,989	25,673	24,492	25,905	28,009
112	Porez na plate i radnu snagu	0	0	0	0	96,169	125,125	130,320	142,804	87,114	84,343	96,356	104,563
113	Porez na imovinu	0	0	0	0	4,371	5,961	5,820	6,334	0	0	0	0
114	Porez na robu i usluge	0	7,006	8,256	0	821,276	1,267,505	1,392,051	763,539	447,766	448,489	492,578	274,127
115	Transferi s JR	0	0	0	749	0	821,381	472,939	418,845	0	168,677	149,412	112,893
116	Ostali porezi	0	0	0	871	6,631	5,095	3,942	68,030	69,163	79,484	15,171	19
12	Doprinosi za socijalno	0	0	0	0	1,172,502	1,249,266	1,364,061	1,463,930	508,378	520,855	532,512	530,173
13	Grantovi	224,655	111,537	169,915	41,855	16,145	26,284	415	10,332	11,415	444	5,989	216
14	Ostali prihodi	85,078	152,172	155,984	178,296	301,791	282,957	312,730	341,401	267,326	252,219	181,569	141,742
2	Rashodi	275,754	254,599	295,502	390,460	3,245,987	3,248,608	3,488,315	3,646,038	1,441,251	1,498,603	1,463,190	1,454,480
21	Kompenzacija zaposlenih	85,671	100,759	140,701	197,864	1,014,553	982,497	900,634	899,904	341,211	352,395	376,053	359,784
211	Plate i naknade	66,367	74,831	140,701	197,864	1,014,553	982,497	900,634	899,904	341,211	352,395	376,053	359,784
212	Doprinosi za socijalno	23,304	25,968	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Korištenje robe i usluga	60,082	50,025	64,083	85,559	694,336	827,429	787,965	876,236	255,091	395,053	304,327	279,458
24	Kamate	103,632	91,418	79,291	88,077	4,194	73,293	52,805	57,906	1,125	32,030	29,945	34,636
25	Subvencije	0	0	0	1,156	72,482	72,104	101,381	119,619	46,537	62,257	66,913	76,074
26	Grantovi	4,211	738	100	843	170,545	120,092	151,308	10,396	315,252	126,577	77,911	27,306
27	Socijalna davanja	58	3,078	758	15,258	1,283,382	1,170,499	1,293,628	1,516,530	415,614	491,564	573,988	641,240
28	Ostali rashodi	18,100	8,501	10,567	10,704	105,495	105,495	201,592	165,447	66,321	38,727	34,053	1,397
Bruto operativni bilans (1-2)	33,979	16,156	39,403	73,061	-53,517	152,471	235,466	309,184	141,938	61,785	58,551	114,349	6,690
Transakcije u nefinansijskim													
31	Neto nabavka nefinansijskih	20,024	16,478	11,481	33,715	72,495	72,000	91,267	40,541	32,334	33,533	20,612	55,712
311	Stalna sredstava	20,024	16,379	10,054	33,283	62,549	67,529	86,920	80,665	31,946	33,529	18,054	54,854
331	Ostalo	0	100	1,427	432	6,592	4,471	4,347	-40,124	388	4	2,558	888
Neto pozajmljivanje/ zaduzivanje (1-2)	13,955	-322	27,922	39,346	-126,012	144,198	288,643	109,604	28,252	37,939	58,637	-15,870	-13,253
Transakcije u finansijskim													
32	Neto ostvarena finansijska	127,003	107,257	183,904	141,832	5,225	193,097	143,368	305,621	-13,171	79,895	189,850	99,196
33	Neto stvorene obaveze	127,003	107,579	155,981	102,486	106,338	112,626	-830	36,978	31,733	51,612	151,911	40,559
331	Domaće	0	28,181	19,675	8,079	107,607	66,259	-830	-28,189	32,233	18,610	151,911	11,436
332	Strane	127,003	79,399	136,307	94,407	-769	46,367	0	65,167	33,031	0	29,123	0
Neto pozajmljivanje/ zaduzivanje (32-33)	0	-322	27,922	39,346	-101,614	80,471	144,198	288,643	-44,904	28,253	37,939	58,637	29,945

Izvor podataka: Centralna Banka BiH
Bilješke:
Općine nisu uključene.

Izjestaji pripremjeni u skladu sa metodologijom MMF-a 2001. godine
Ukupni prihodi sadrže iznose namenjene za servisanje vanjskog duga (kamata i glavnica), a na stavci kamata impunitan je iznos plaćenih kamata, a u skladu sa izyješnjem o rasporedu prihoda UJU.

Tabela 7: Monetarni agregati (kraj perioda)

	Rezervni novac (M0)				Transakcijski novac (M1)				Novac u širem smislu (M2)			
	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Ostali dep. po videnju kod monetarnih vlasti	Rezervni novac	Gotovina izvan banaka	Depoziti po videnju u domaćoj valuti	M1-ukupno	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po videnju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	QM-ukupno	M2-ukupno
			5=2+3+4	6	7	8=6+7	9	10	11	12=9+10+11	13=8+12	
u milionima KM												
K1-2003	1,727.8	340.6	1.3	2,069.8	1,590.6	1,280.9	2,871.5	313.6	774.2	1,015.4	2,103.3	4,974.8
K2-2003	1,708.8	383.3	1.4	2,093.5	1,576.1	1,414.3	2,990.5	326.4	772.1	1,036.5	2,135.0	5,125.4
K3-2003	1,685.1	665.0	1.9	2,352.1	1,540.7	1,486.2	3,026.9	393.2	810.1	1,046.7	2,250.0	5,276.9
K4-2003	1,721.9	884.0	1.9	2,607.7	1,601.3	1,512.1	3,113.4	461.9	818.3	1,102.5	2,382.7	5,496.1
K1-2004	1,692.8	1,134.5	2.6	2,830.0	1,537.0	1,728.3	3,265.3	518.2	819.6	1,215.0	2,552.8	5,818.1
K2-2004	1,732.3	1,243.2	2.1	2,977.8	1,578.5	1,815.0	3,393.5	578.9	879.9	1,292.2	2,751.1	6,144.6
K3-2004	1,799.5	1,375.8	1.7	3,177.2	1,632.4	1,975.6	3,608.0	536.3	969.4	1,396.1	2,901.9	6,509.8
K4-2004	1,817.4	1,419.6	1.8	3,239.0	1,670.6	1,864.9	3,535.4	703.4	988.1	1,604.6	3,296.1	6,831.6
K1-2005	1,791.5	1,336.6	1.9	3,130.4	1,626.7	1,907.9	3,534.7	716.4	1,007.2	1,680.2	3,403.8	6,938.5
K2-2005	1,863.3	1,383.4	2.3	3,249.0	1,690.5	2,012.7	3,703.2	721.2	1,098.7	1,754.2	3,574.2	7,277.3
K3-2005	1,883.0	1,667.8	2.8	3,553.7	1,707.8	2,176.2	3,883.9	770.8	1,115.3	1,908.5	3,794.6	7,678.6
K4-2005	1,907.2	2,059.9	2.7	3,970.1	1,729.0	2,378.5	4,107.5	818.0	1,152.1	1,998.0	3,968.2	8,075.7
K1-2006	1,837.9	2,220.6	2.7	4,061.1	1,656.4	2,434.8	4,091.3	854.9	1,202.4	2,161.7	4,219.0	8,310.3
% promjena u odnosu na isti period prethodne godine												
K1-2003	-12.6	-18.1	-46.1	-13.6	-13.9	20.0	-1.5	90.3	8.1	2.5	5.3	1.2
K2-2003	-10.3	10.1	-36.2	-7.2	-11.3	21.3	1.6	58.2	-2.0	13.2	11.8	5.6
K3-2003	-12.0	97.1	47.2	4.4	-12.9	17.7	-0.1	61.7	1.2	11.5	13.5	5.3
K4-2003	-7.9	97.8	-35.8	12.5	-7.7	18.8	3.5	69.7	0.2	13.2	15.5	8.4
K1-2004	-2.0	233.0	96.0	36.7	-3.4	34.9	13.7	65.2	5.9	19.7	21.4	17.0
K2-2004	1.4	224.4	52.9	42.2	0.1	28.3	13.5	77.3	14.0	24.7	28.9	19.9
K3-2004	6.8	106.9	-14.0	35.1	6.0	32.9	19.2	36.4	19.7	33.4	29.0	23.4
K4-2004	5.6	60.6	-5.4	24.2	4.3	23.3	13.6	52.3	20.7	45.5	38.3	24.3
K1-2005	5.8	17.8	-27.7	10.6	5.8	10.4	8.2	38.2	22.9	38.3	33.3	19.3
K2-2005	7.6	11.3	11.0	9.1	7.1	10.9	9.1	24.6	24.9	35.7	29.9	18.4
K3-2005	4.6	21.2	67.2	11.8	4.6	10.2	7.6	43.7	15.0	36.7	30.8	18.0
K4-2005	4.9	45.1	52.0	22.6	3.5	27.5	16.2	16.3	16.6	24.5	20.4	18.2
K1-2006	2.6	66.1	39.6	29.7	1.8	27.6	15.7	19.3	19.4	28.7	23.9	19.8

Tabela 9: Sektorska struktura kredita (kraj perioda)

Period	Potraživanja od svih sektora					
	Potraživanja od preduzeća		Potraživanja od privatnih preduzeća	Potraživanja od domaćinstava	Ostala potraživanja	Ukupni potraživanja
	Potraživanja od opće vlade	Potraživanja od javnih preduzeća				
1	2	3	4	5	6	7=2+..6
u milionima KM						
K1-2003	60.6	1,232.2	1,537.2	1,575.3	69.5	4,474.8
K2-2003	56.6	1,203.8	1,593.5	1,765.4	75.0	4,694.3
K3-2003	47.1	1,196.1	1,711.7	1,896.1	84.0	4,935.0
K4-2003	45.6	1,166.7	1,859.6	1,966.4	83.2	5,121.5
K1-2004	46.3	1,174.0	2,034.4	2,070.8	92.9	5,418.4
K2-2004	45.4	706.4	2,156.2	2,317.8	92.2	5,318.0
K3-2004	45.5	722.2	2,288.3	2,493.5	82.9	5,632.4
K4-2004	45.6	691.7	2,478.2	2,627.6	84.0	5,927.1
K1-2005	44.4	680.1	2,633.9	2,757.0	88.9	6,204.4
K2-2005	43.8	684.6	2,883.7	2,997.0	82.0	6,691.0
K3-2005	46.6	670.1	3,003.4	3,212.4	107.6	7,040.0
K4-2005	50.1	694.8	3,256.4	3,442.4	102.8	7,546.4
K1-2006	49.2	667.9	3,414.5	3,600.0	100.4	7,832.0
% promjena u odnosu na isti period prethodne godine						
K1-2003	9.0	-5.5	22.2	99.7	13.1	29.0
K2-2003	1.4	0.4	17.9	69.7	44.9	27.0
K3-2003	-31.0	-1.3	21.8	49.7	42.5	23.0
K4-2003	-24.8	-7.0	28.9	35.0	23.7	19.6
K1-2004	-23.7	-4.7	32.3	31.5	33.7	21.1
K2-2004	-19.8	-41.3	35.3	31.3	22.9	13.3
K3-2004	-3.5	-39.6	33.7	31.5	-1.3	14.1
K4-2004	0.0	-40.7	33.3	33.6	0.9	15.7
K1-2005	-4.1	-42.1	29.5	33.1	-4.3	14.5
K2-2005	-3.5	-3.1	33.7	29.3	-11.1	25.8
K3-2005	2.4	-7.2	31.2	28.8	29.8	25.0
K4-2005	9.8	0.4	31.4	31.0	22.3	27.3
K1-2006	10.7	-1.8	29.6	30.6	12.9	26.2

Izvor: Centralna banka BiH

Tabela 10: Sektorska struktura depozita (kraj razdoblja)

Period	Depoziti svih sektora					
	Depoziti opće vlade	Depoziti preduzeća		Depoziti domaćinstava	Ostali depoziti	Ukupni depoziti
		Depoziti javnih preduzeća	Depoziti privatnih preduzeća			
1	2	3	4	5	6	7=2+...6
u milionima KM						
K1-2003	622.0	512.2	634.8	1,682.0	304.5	3,755.5
K2-2003	641.4	552.0	676.3	1,740.4	313.7	3,923.8
K3-2003	755.6	600.3	701.7	1,800.5	329.9	4,188.0
K4-2003	784.0	628.9	701.7	1,925.9	325.5	4,366.0
K1-2004	760.1	783.2	688.2	2,067.2	322.2	4,621.0
K2-2004	814.0	793.6	769.3	2,208.3	352.3	4,937.5
K3-2004	862.0	845.2	860.1	2,333.5	350.2	5,251.1
K4-2004	875.8	842.8	993.0	2,489.1	377.9	5,578.5
K1-2005	807.9	884.7	931.1	2,657.8	387.2	5,668.7
K2-2005	906.2	843.7	1,002.4	2,886.6	378.7	6,017.5
K3-2005	1,041.5	864.0	1,123.9	3,038.2	420.0	6,487.6
K4-2005	1,079.2	885.7	1,273.6	3,181.8	474.0	6,894.4
K1-2006	1,266.4	965.3	1,160.2	3,386.7	485.0	7,263.6
% promjena u odnosu na isti period prethodne godine						
K1-2003	18.7	13.1	-6.5	14.6	33.4	12.0
K2-2003	9.0	25.4	2.9	15.5	33.8	14.5
K3-2003	21.6	39.4	-5.9	15.8	16.4	15.2
K4-2003	26.6	37.9	-3.5	18.8	8.4	17.2
K1-2004	22.2	52.9	8.4	22.9	5.8	23.0
K2-2004	26.9	43.8	13.8	26.9	12.3	25.8
K3-2004	14.1	40.8	22.6	29.6	6.2	25.4
K4-2004	11.7	34.0	41.5	29.2	16.1	27.8
K1-2005	6.3	13.0	35.3	28.6	20.2	22.7
K2-2005	11.3	6.3	30.3	30.7	7.5	21.9
K3-2005	20.8	2.2	30.7	30.2	19.9	23.5
K4-2005	23.2	5.1	28.3	27.8	25.4	23.6
K1-2006	56.7	9.1	24.6	27.4	25.3	28.1

Izvor: Centralna banka BiH

Tabela 11: Berze u BiH (kraj perioda)

Period	SASE- Sarajevo Stock Exchange			BLSE- Banja Luka Stock Exchange			Ukupno (SASE + BLSE)	
	Ukupan promet u KM	Obim trgovine	Broj transakcija	Ukupan promet u KM	Obim trgovine	Broj transakcija	Ukupan promet u KM	Obim trgovine
1	2	3	4	5	6	7=1+4	8=2+5	9=3+6
K1-2003	15,525,564	6,624,905	10,865	4,715,600	26,029,335	4,147	20,241,164	32,654,240
K2-2003	16,504,794	6,282,766	11,941	13,634,300	267,302,837	6,097	30,139,094	273,585,603
K3-2003	26,367,929	7,546,660	7,712	22,075,730	136,427,798	4,529	48,443,659	143,974,458
K4-2003	60,490,506	5,015,400	6,648	32,103,082	64,603,721	5,490	92,593,588	69,619,121
K1-2004	20,213,433	6,342,663	9,159	19,668,858	66,318,130	10,032	39,882,291	72,660,793
K2-2004	40,336,689	10,790,068	12,680	17,817,190	72,078,474	13,335	58,153,879	82,868,542
K3-2004	45,489,010	9,065,080	17,451	22,281,556	88,556,405	24,246	67,770,566	97,621,485
K4-2004	95,098,200	12,449,601	21,451	41,039,016	131,950,541	38,909	136,137,216	144,400,142
K1-2005	136,917,378	21,079,048	40,510	59,383,464	65,069,529	50,921	196,300,842	86,148,577
K2-2005	85,502,625	12,531,232	29,967	27,959,829	247,270,201	42,472	113,462,454	259,801,433
K3-2005	147,585,460	13,301,335	26,006	84,610,044	84,033,793	53,805	232,195,504	97,335,128
K4-2005	185,348,467	17,642,874	19,411	106,154,315	136,823,946	43,921	291,502,782	154,466,820
K1-2006	107,280,275	9,135,234	16,786	45,766,683	83,311,884	40,773	153,046,958	92,447,118
			% promjena u odnosu na isti period prethodne godine					57,559
K1-2004	30.2	-4.3	-15.7	317.1	154.8	141.9	97.0	122.5
K2-2004	144.4	71.7	6.2	30.7	-73.0	118.7	93.0	-69.7
K3-2004	72.5	20.1	126.3	0.9	-35.1	435.3	39.9	-32.2
K4-2004	57.2	148.2	222.7	27.8	104.2	608.7	47.0	107.4
K1-2005	577.4	232.3	342.3	201.9	-1.9	407.6	392.2	18.6
K2-2005	112.0	16.1	136.3	56.9	243.1	218.5	95.1	213.5
K3-2005	224.4	46.7	49.0	279.7	-5.1	121.9	242.6	-0.3
K4-2005	94.9	41.7	-9.5	158.7	3.7	12.9	114.1	7.0
K1-2006	-21.6	-56.7	-58.6	-22.9	28.0	-19.9	-22.0	7.3
								-37.0

Izvor: SASE i BLSE statistika;

Tabela 12: Kamatne stope

Mjesec	Kamatne stope na kratkoročne kredite		Kamatne stope na dugoročne kredite		Kamatne stope na depozite po viđenju		Kamatne stope na oričene i štedne depozite	
	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima
1	2	3	4	5	6	7	8	9
u procenama								
I-2004	10.5	-	8.8	-	-	-	1.3	-
II-2004	10.6	-	9.7	-	-	-	1.3	-
III-2004	10.5	-	9.6	-	-	-	1.3	-
IV-2004	10.6	-	9.1	-	-	-	0.8	-
V-2004	10.3	-	8.9	-	-	-	0.9	-
VI-2004	10.2	-	8.6	-	-	-	0.8	-
VII-2004	10.3	-	8.9	-	-	-	0.9	-
VIII-2004	10.2	-	9.3	-	-	-	0.8	-
IX-2004	10.0	10.3	8.1	11.0	0.6	0.9	2.8	3.8
X-2004	10.1	10.1	9.0	10.9	0.6	0.9	3.7	4.1
XI-2004	10.3	11.0	9.2	11.1	0.5	0.8	3.1	3.8
XII-2004	9.9	9.8	8.2	10.8	0.5	0.8	2.4	4.0
I-2005	10.0	9.8	8.8	10.7	0.6	0.8	2.7	4.0
II-2005	9.9	11.0	8.6	10.5	0.6	0.7	3.2	3.8
III-2005	9.9	11.0	8.1	10.6	0.5	0.8	3.3	3.7
IV-2005	10.0	10.6	8.5	10.4	0.5	0.7	3.2	3.7
V-2005	9.6	10.5	8.0	10.5	0.5	0.7	3.6	3.3
VI-2005	10.0	10.0	8.2	10.4	0.5	0.7	3.7	3.5
VII-2005	9.9	9.7	8.0	10.5	0.5	0.7	3.3	3.5
VIII-2005	9.5	10.4	8.3	10.3	0.4	0.7	3.4	3.3
IX-2005	9.3	9.7	8.1	10.4	0.5	0.7	3.3	3.3
X-2005	9.2	9.8	7.6	10.3	0.4	0.6	3.3	3.7
XI-2005	9.0	9.4	7.9	10.1	0.4	0.6	3.7	3.4
XII-2005	9.0	9.3	7.8	9.9	0.5	0.6	3.4	3.6
I-2006	8.6	9.8	8.4	9.9	0.4	0.6	3.9	3.8
II-2006	8.4	10.0	8.1	10.0	0.4	0.6	3.6	3.6
III-2006	8.3	10.1	7.6	10.2	0.4	0.6	3.3	3.4

Izvor: Centralna banka BiH

	Kamatne stope na depozite po viđenju		Kamatne stope na oričene i štedne depozite	
	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima	Privatnim preduzećima	Domaćinstvima
	6	7	8	9
u procenama				
I-2004	-	-	1.3	-
II-2004	-	-	1.3	-
III-2004	-	-	1.3	-
IV-2004	-	-	0.8	-
V-2004	-	-	0.8	-
VI-2004	-	-	0.8	-
VII-2004	-	-	0.9	-
VIII-2004	-	-	0.8	-
IX-2004	-	-	0.8	-
X-2004	-	-	0.9	-
XI-2004	-	-	0.9	-
XII-2004	-	-	0.8	-
I-2005	-	-	2.8	-
II-2005	-	-	3.7	-
III-2005	-	-	3.1	-
IV-2005	-	-	2.4	-
V-2005	-	-	2.7	-
VI-2005	-	-	3.2	-
VII-2005	-	-	3.3	-
VIII-2005	-	-	3.3	-
IX-2005	-	-	3.3	-
X-2005	-	-	3.3	-
XI-2005	-	-	3.2	-
XII-2005	-	-	3.6	-
I-2006	-	-	3.7	-
II-2006	-	-	3.4	-
III-2006	-	-	3.3	-

Tabela 13: Platni bilans

PLATNI BILANS BOSNE I HERCEGOVINE u milionima KM	2005	2005K1	2006K1	2006K1-2005K1	2006K1/2005K1
I - TEKUĆI RAČUN (1+2+3+4)	-3,316.0	-424.3	-221.5	202.8	-48%
1. ROBA	-7,833.3	-1,400.1	-1,089.4	310.7	-22%
Izvoz robe, fob	4,067.3	834.5	1,106.1	271.6	33%
Izvoz robe prema statistici vanjske trgovine	3,533.4	722.5	1,078.4	355.9	49%
Prilagođenja (obuhvat, vrijednost i sl.)	533.9	112.0	27.7	-84.4	-75%
Uvoz robe, fob	-11,900.7	-2,234.6	-2,195.5	39.2	-2%
Uvoz robe prema statistici vanjske trgovine	-10,992.9	-2,012.2	-2,044.0	-31.8	2%
Prilagođenja (obuhvat, vrijednost i sl.)	-907.8	-222.4	-151.4	71.0	-32%
2. USLUGE	874.4	185.5	187.4	1.9	1%
Izvoz	1,598.4	295.1	309.2	14.1	5%
Uvoz	-724.0	-109.6	-121.8	-12.2	11%
2.1.Transportne usluge, izvoz	110.4	21.3	29.6	8.3	39%
2.2.Transportne usluge, uvoz	-313.6	-59.9	-61.7	-1.7	3%
2.3.Putovanja, izvoz	891.1	164.3	152.4	-11.9	-7%
2.4.Putovanja, uvoz	-195.0	-12.7	-14.0	-1.2	10%
2.5.Ostale usluge, izvoz	596.9	109.5	127.2	17.7	16%
2.6.Ostale usluge, uvoz	-215.4	-37.0	-46.2	-9.2	25%
3. DOHODAK	740.5	202.6	149.0	-53.6	-26%
Prihodi	929.1	234.5	190.2	-44.3	-19%
Rashodi	-188.6	-31.9	-41.2	-9.3	29%
3.1.Kompenzacije zaposlenim, prihodi	806.4	205.5	154.6	-51.0	-25%
3.2.Kompenzacije zaposlenim, rashodi	-19.3	-4.7	-5.2	-0.5	10%
3.3.Investicioni dohodak, prihodi	122.7	29.0	35.6	6.6	23%
3.4.Investicioni dohodak, rashodi	-169.3	-27.2	-36.0	-8.8	32%
4. TEKUĆI TRANSFERI	2,902.5	587.7	531.4	-56.3	-10%
Prihodi	3,192.9	648.3	603.8	-44.4	-7%
Rashodi	-290.5	-60.6	-72.4	-11.8	20%
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RAČUN (1+2)	2,356.0	377.7	158.9	-218.8	-58%
1.KAPITALNI RAČUN	704.7	143.6	114.0	-29.5	-21%
1.1.Kapitalni transferi, prihodi	704.7	143.6	114.0	-29.5	-21%
1.2.Kapitalni transferi, rashodi	0.0	0.0	0.0	0.0	
2.FINANSIJSKI RAČUN	1,651.4	234.1	44.8	-189.3	-81%
2.1. Direktne investicije u BiH	468.8	116.1	130.7	14.6	13%
2.2. Portfolio investicije	0.0	0.0	0.0	0.0	
2.3. Ostale investicije	1,920.9	95.5	158.8	63.4	66%
Aktiva	705.3	14.7	144.4	129.8	885%
Komercijalne banke	-188.2	-27.0	-6.9	20.2	-75%
Ostali sektori	893.4	41.7	151.3	109.6	263%
Pasiva	1,215.7	80.8	14.4	-66.4	-82%
Povlačenje novih zajmova	612.2	172.6	152.2	-20.4	-12%
Ostale obaveze	603.4	-91.8	-137.8	-46.0	50%
2.4. Rezervna aktiva	-738.3	22.6	-244.6	-267.2	-1184%
III - NETO GREŠKE I PROPUSI	960.0	46.6	62.6		

Izvor: CBBIH

Tabela 14: BiH uvoz/izvoz

	Uvoz										Izvoz									
	K1-K4 2005					Januar - Mart 2005					K1-K4 2005					Januar - Mart 2006				
	u 000 KM	u %	u 000 KM	u %	u 000 KM	2005	2006	2005	2005 %	u 000 KM	u %	u 000 KM	2005	2006	2005	2005 %	u 000 KM	u %	u 000 KM	2005 %
UKUPNO	11,178,545	100.0%	2,050,722	100.0%	2,044,022	100.0%		-0.3%	3,783,280	100.0%	776,536	100.0%	1,078,412	100.0%	38.9%					
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORJEKLA	300,405	2.7%	62,541	3.0%	45,745	2.2%	-26.9%	35,421	0.9%	5,832	1%	8,482	0.8%	45.4%						
2 PROIZVODI BILJNOG PORJEKLA	489,955	4.4%	113,121	5.5%	99,210	4.9%	-12.3%	43,335	1.1%	8,101	1%	5,661	0.5%	-30.1%						
3 MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORJEKLA I BILJNOG PORJEKLA	96,819	0.9%	19,884	1.0%	17,294	0.8%	-13.0%	24,335	0.6%	3,540	0%	3,891	0.4%	9.9%						
4 PREHRAMBENE PRERADEVINE	1,094,461	9.8%	206,434	10.1%	219,486	10.7%	6.3%	120,238	3.2%	23,254	3%	29,582	2.7%	27.2%						
5 PROIZVODI MINERALNOG PORJEKLA	1,585,540	14.2%	288,486	14.1%	349,626	17.1%	21.2%	503,060	13.3%	114,905	15%	120,118	11.1%	4.5%						
6 PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SRODNIH INDUSTRIJAL	1,037,509	9.3%	197,306	9.6%	201,616	9.9%	2.2%	286,550	7.6%	55,040	7%	98,281	9.1%	78.6%						
7 PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	518,272	4.6%	77,620	3.8%	80,158	3.9%	3.3%	61,924	1.6%	9,529	1%	17,741	1.6%	86.2%						
8 KOŽA I KRZNO	147,918	1.3%	28,085	1.4%	56,855	2.8%	102.4%	69,591	1.8%	16,272	2%	19,270	1.8%	18.4%						
9 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	124,466	1.1%	16,360	0.8%	19,770	1.0%	20.8%	376,614	10.0%	60,679	8%	73,435	6.8%	21.0%						
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	321,845	2.9%	65,538	3.2%	65,479	3.2%	-0.1%	78,158	2.1%	17,176	2%	21,208	2.0%	23.5%						
11 TEKSTILI I TEKSTILNI PROIZVODI	574,568	5.1%	97,268	4.7%	103,991	5.3%	12.1%	157,575	4.2%	38,489	5%	52,386	4.9%	36.1%						
12 OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	178,615	1.6%	41,109	2.0%	40,930	2.0%	-0.4%	119,918	3.2%	28,031	4%	59,202	5.5%	111.2%						
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SLIČNIH MATERIJALA, KERAMIČKI PROIZVODI, STAKLO I STAKLENI PROIZVODI	319,205	2.9%	34,253	1.7%	38,586	1.9%	12.6%	30,713	0.8%	4,647	1%	6,917	0.6%	48.9%						
14 BISFERI, PLEMENTITI METALI I NJIHOVI PROIZVODI, DRAGO I POLLUDRAGO KAMENJE	6,161	0.1%	1,024	0.0%	2,613	0.1%	155.2%	503	0.0%	65	0%	106	0.0%	63.6%						
15 BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH METALA	1,068,844	9.6%	206,223	10.1%	175,374	8.6%	-15.0%	946,988	25.0%	207,133	27%	297,115	27.6%	43.4%						
16 MASINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI UREDAJI	1,980,797	17.7%	382,687	18.7%	326,250	16.0%	-14.7%	543,973	14.4%	110,791	14%	146,101	13.5%	31.9%						
17 TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DUELOVI PRIBOR	911,419	8.2%	142,968	7.0%	138,574	6.8%	-3.1%	92,588	2.4%	15,105	2%	21,658	2.0%	43.4%						
18 SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	157,100	1.4%	28,975	1.4%	20,842	1.0%	-28.1%	18,659	0.5%	3,908	1%	3,051	0.3%	-21.9%						
19 ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DJELOVI I PRIBOR	6,339	0.1%	2,566	0.1%	844	0.0%	-67.1%	35,613	0.9%	12,983	2%	2,953	0.3%	-77.3%						
20 RAZNI PROIZVODI	235,980	2.1%	32,749	1.6%	34,698	1.7%	6.0%	231,367	6.1%	49,408	5%	90,690	8.4%	124.4%						
21 UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIJONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI	836	0.0%	499	0.0%	83	0.0%	-83.3%	1,458	0.0%	5	0%	199	0.0%	4309.9%						
98 NERAZVRSTANO	21,471	0.2%	5,026	0.2%	998	0.0%	-80.1%	4,700	0.1%	644	0%	363	0.0%	-43.6%						

Izvor: CBBH

Tabela 15: Zemlje - najveći partneri BiH

Zemlja	Uvoz						Izvoz						promjena K1 K1 06 / K1 05	u % 06 / K1 05		
	2005		Jan-Mart 2005		Jan-Mart 2006		2005		Jan-Mart 2005		Jan-Mart 2006					
	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %	Ukupno	u %				
Hrvatska	1,886,484,164	17%	328,453,191	16%	344,904,540	17%	5%	775,427,894	20%	165,373,620	21%	194,738,228	18%	18%		
Njemačka	1,605,764,543	14%	296,855,616	14%	276,698,607	14%	-7%	429,036,343	11%	96,523,886	12%	152,564,635	14%	58%		
SCG	1,135,162,392	10%	199,723,664	10%	184,042,012	9%	-8%	587,960,213	16%	91,634,553	12%	115,668,240	11%	26%		
Slovenija	779,942,808	7%	138,334,112	7%	174,538,317	9%	26%	365,198,623	10%	78,749,553	10%	128,591,123	12%	63%		
Italija	1,000,499,592	9%	181,118,798	9%	164,989,544	8%	-9%	496,274,838	13%	115,021,036	15%	168,001,960	16%	46%		
Austrija	488,104,091	4%	94,970,620	5%	71,625,225	4%	-25%	163,431,615	4%	30,248,658	4%	62,510,446	6%	10%		
Ostale	4,282,587,234	38%	811,265,763	40%	827,223,268	40%	2%	965,950,620	26%	198,984,827	26%	256,337,790	24%	29%		
Ukupno	11,178,544,824	100%	2,050,721,764	100%	2,044,021,512	100%	-0.3%	3,783,280,146	100%	776,536,131	100%	1,078,412,421	100%	39%		

izvor: CBBH